MARIEBERG

från förstad till promenadstad

Underlag till planprogram: Stadslivs- och stadsrumsanalyser, skisser och designstöd 20111215

SPACESCAPE

INNEHÅLL

INNEHÅLL 2

SAMMANFATTNING 3

BAKGRUND OCH SYFTE 4

METOD 5

MÅL FÖR MARIEBERG 7

TILLGÄNGLIGHET 8
Stadsdelsövergripande stråk
Lokal stadsrumsintegration
Kollektivtrafik
Gångflöden morgon
Gångflöden lunch
Gångflöden eftermiddag
Cykelflöden
Bilflöden
Gaturum och trafikflöden
Styrkor, svagheter och möjligheter

MÖTESPLATSER 20
Vistelse
Överblickbarhet och entréplatser
Urbana verksamheter
Urbana verksamheter, större målpunkter, bostäder och kontor
Kompakthet och blandning av boende och arbetande
Styrkor, svagheter och möjligheter

REKREATION 26
Vistelseobservationer
Promenader
Vistelsevärden
Grönytetillgång
Parkkonnektivitet
Orienterbarhet till Mariebergsparken och till Mariebergs strand
Soliga platser, trottoarer och soliga fasader
Buller
Styrkor, svagheter möjligheter

TRYGGHET 35
Gångflöden kväll
Cykelflöden kväll
Orienterbarhet avskilda rum
Kvällspromenader
Styrkor, svagheter och möjligheter

SAMMANFATTNING NULÄGE 40

STRUKTURSKISS MARIEBERG 41

PLATSSTUDIER MARIEBERG 43

ETAPPINDELNING OCH BTA 50

KONSEKVENSANANYSER 51
Tillgänglighet
Mötesplatser
Rekreation
Trygghet

SAMMANFATTNING

Från förstad till promenadstad

Efterfrågan på mer urbana stadsmiljöer är idag hög i Stockholm. Fler vill bo i Stockholm och många vill bo i innerstaden med sin täthet och blandning av bostäder, arbetsplatser, grönska och urbana verksamheter. Studier har visat att efterfrågan på den täta och gröna staden – promenadstaden - är mycket hög, vilket bland annat syns i betalningsviljan för bostadsrätter i Stockholms innerstad, dock är utbudet av denna typ av miljöer är idag mycket lågt ("Värdering av Stadskvalitet", Spacescape och Evidens, 2011).

Marieberg har ett centralt läge i Stockholm. Flera större stråk går genom stadsdelen vilket gör Marieberg till en viktig länk i stadens nätverk av stadsdelsövergripande stråk. Stadsdelen är dessutom mycket väl försörjt med kollektivtrafik i form av ett flertal busslinjer och tunnelbana. Stråket som leder till och från tunnelbanan är dock otydligt och kvällstid även mycket otryggt.

Marieberg är glest bebyggt men har flera större kontorskomplex vilket bidrar till relativt jämn blandning av boende och arbetande. Mariebergsområdet har en mycket god tillgång till både större och mindre parker bla Rålambshovsparken som är en attraktiv mötes- och rekreationsplats för både lokalt boende och arbetande liksom för besökare från hela staden.

Målet i Stockholms översiktsplan är att Stockholm ska utvecklas till en attraktiv "promenadstad" och i startpromemorian för program för Marieberg att är målet att Marieberg ska utvecklas och att man ska skapa en "förstärkning av områdets stadsmässiga utveckling och skapa en stärkt lokal kärna med ökad stadsmässighet och attraktivitet" (Startpromemoria för program för Marieberg, 20110420)

De viktigaste aspekterna för att Marieberg ska utvecklas till en attraktiv urban och promenadvänlig stadsdel ligger i att utveckla platsens lokala förankring i form av fler tvärkopplingar mellan de större stadsdelsövergripande stråken, utveckla fler offentliga mötes- och vistelseplatser i attraktiva lägen, tillgängliggöra och synliggöra områdets rekreativa utbud i form av olika typer av parker samt strandpromenader samt tillskapa en högre täthet där bebyggelsens fasader och innehåll bidrar till att skapa attraktiva och trygga stadsmiljöer.

Marieberg har en mycket god potential att utvecklas till en attraktiv del av Stockholms innerstad och därmed bidra till att öka utbudet av den efterfrågade täta, urbana och gröna staden. Genom att lyfta fram och synliggöra Mariebergs befintliga kvaliteter så som parker och grönstråk samt stärka de offentliga stadsrummen med ökad tillgänglighet i form av fler lokala kopplingar och skapa ett ökat lokalt marknadsunderlag för urbana verksmheter i form av ökad bebyggelsetäthet kan Marieberg utvecklas från förstad till promenadstad.

BAKGRUND OCH SYFTE

Bakgrunden till projektet är att stadsutvecklingsområdet Nordvästra Kungsholmen nu har utvidgats till att vara Västra Kungsholmen. Marieberg har goda förutsättningar att förtätas med bostäder och lokaler. Trafiklösningar kan (och i vissa fall bör) ses över. Sambanden mellan Fridhemsplan – Marieberg – Lilla Essingen bör stärkas. Barriärer inom och till Marieberg, såväl fysiska som upplevda, bör byggas bort.

White och Rosenbergs arkitekter har tidigare tagit fram förslag till om- och tillbyggnader för två kvarter längs Gjörwellsgatan.

Spacescape har tidigare tagit fram analyser och en planskiss för utvecklingen kring Västerbroplan.

Spacescape har nu fått i fortsatt uppdrag att ta fram stadsrumsanalyser som visar hur området fungerar idag, plan- och strategiskisser samt konsekvensanalyser som visar på vad de planerade byggnadskvarteren längs med Gjörwellsgatan samt Spacescapes plan- och strategiskisser får för effekter för Marieberg och dess närmaste omgivning.

Syftet med utredningen är att beskriva hur stadslivet och stadsrummen ser ut och fungerar idag samt beskriva dess kvaliteter och brister. Med denna kunskap som bakgrund undersöks vilka effekter Whites och Rosenbergs arkitekters planskisser för ny bebyggelse längs med Gjörwellsgatan samt Spacescapes skiss för Västerbroplan och Gjörwellsgatan, får för området. Konsekvensanalyser ger en beskrivning av vilka effekter skisserna skulle få för området och beskriver huruvida swn uppfyller projektets uppsatta mål. Nulägesanalyser och konsekvensanalyser görs utifrån fyra viktiga aspekter för en attraktiv stadsutveckling: Tillgänglighet, Mötesplatser, Rekreation och Trygghet.

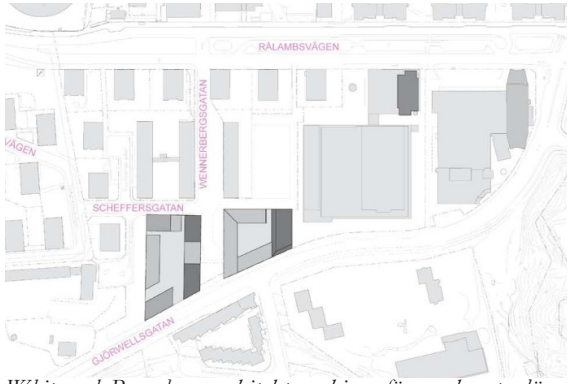

Whites och Rosenbergs arkitekters skisser för nya kvarter längs med Gjörwellsgatan, 110414

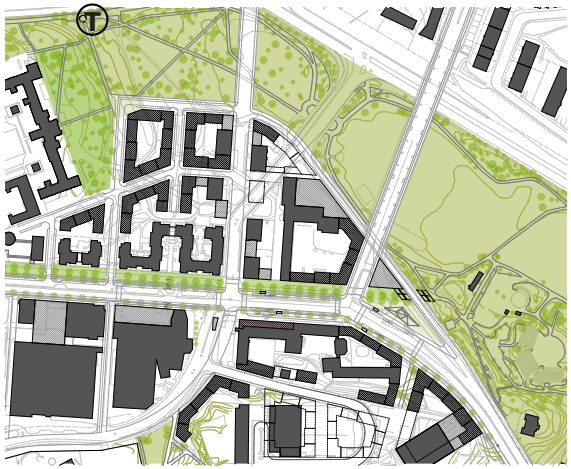

Spacescapes planskiss för Västerbroplan, 110517

METOD

Rapporten är upplagd efter fyra stadslivsteman. Under varje tema redovisas
a) hur Marieberg ser ut och fungerar idag,
b) hur planskisser kommer att se ut och fungera,
c) sammanfattning och konsekvensbeskrivning

Teman är följande:
1. Tillgänglighet
2. Mötesplatser
3. Rekreation
4. Trygghet

I det omfattande undersökningsarbete av Marieberg idag och av skissförslaget som tagits fram av Spacescape, White och Rosenbergs arkiteter har en mängd olika arkitekturanalys-, stadslivsanalys- och stadrumsanalysmetoder använts, som är förankrade i erkänd svensk och internationell arkitektur- och stadsbyggnadsforskning. Nedan beskrivs mer i detalj hur olika analyser och undersökningar har genomförts.

Observationer
Våren och sommaren 2011 genomfördes gångtrafikräkningar och vistelseobservationer.

• Flödesräkningar: genomfördes vid ett flertal stationer i och i anslutning till Marieberg och Västerbroplan under två dygn, 20110407 och 20110622. Tidsintervall avser täcka stora delar av dygnet:
8-9, 10-11, 12-13, 14-15, 16-17, 18-19, 20-21. Observatören står exakt 5 min (i varje tidsintervall) vid varje station och räknar hur många som passerar, i båda riktningar.

• Vistelseobservationer: genomfördes för att täcka in stora delar av Marieberg och Västerbroplan (dock ej i Rålambshovsparken, Mariebergsparken och längs med Mariebergs strand). Med systematiska platsbesök om 5 min under två timmar under två dagar 20110407 och 20110622 registeras platsernas användning.

Space syntaxanalys
Grundläggande inom Space syntax-forskningen har varit att utveckla rumsanalyser utifrån människors upplevelse av omgivande arkitektur och stadsmiljö. Syftet har främst varit att undersöka den byggda miljöns eff ekter på hur människor använder olika rum. Genom att analyserna resulterar i rumsliga data har stadsrummets ekonomiska och sociala effekter lättare kunnat aktiveras som beslutsunderlag och sambandet med faktisk användning kontrolleras. Space syntax-forskningen utgår från en grundläggande uppdelning i användningen av stadens rum i rörelse och vistelse. Utifrån dessa grundfunktioner har sedan olika rumsrepresentationer utvecklats; isovisten för vistelse och axiallinjen för rörelse. Axiallinjen defi nieras som en siktlinje som är möjlig att gå längs med, vilket gör det möjligt att mäta iktningsförändringar, dvs. vad som krävs i form av informationsarbete för att röra sig längs en viss färdväg.

• Rumsintegration: Mäter hur väl sammankopplat gångstråken är, mer precist hur nära andra axiallinjer man är från varje axiallinje, analysen fångar centralitet och orienterbarhet i ett rumsligt system.
• Överblickbarhet: Denna s.k. isovistanalys anger hur god översikt man har över sin närromgivning – hur mycket man ser eller blir sedd.

Place syntaxanalys
Denna analysmodell är en utveckling av Space syntax, och innebär att man till olika tillgänglighetsmått adderar attraktivitet så som täthet eller antal attraktioner.

• Parktillgång: Närheten i gångavstånd till parker och grönområden från varje adresspunkt i innerstaden har analyserats.
• Närheten till parkentréer: Närheten i gångavstånd till parker och grönområden.
Parkkonnektivitet: Hur kontinuerlig och sammanhängande parkstrukturen är.

Stadsrumsanalys
Ett av de viktigaste aspekterna i stadsmiljön är hur omgivande bebyggelse och fasader ansluter och öppnar sig. Detta påverkar både attraktiviteten och den off entliga karaktären i stadsrummet.
• Entrétäthet: Mest grundläggande är att de finns tätt med entréer längs en fasad. Det bidrar till både närvaro och en känsla av upplevd trygghet.
• Öppna fasader: Detta utgörs ofta av butikers skyltfönster men kan lika gärna vara en lokal för en kulturell eller kommersiell verksamhet.

METOD

Analyser och undersökningar som har genomförts av Marieberg idag och av planskissen redovisas nedan under fyra temarubriker; Tillgänglighet, Mötesplatser, Rekreation och Trygghet. En grundläggande utgångspunkt för synen på stadslivet är att innefatta ”alla”, att försöka leva sig in i situationen för funktionshindrade, barn, ungdomar, äldre, kvinnor, män, utlandsfödda, turister, närboende mfl, alla som kan tänkas använda Marieberg till vardags och fest.

Figuren illustrerar de mål, medel och mått som använts i stadslivsanalysen av Marieberg. Efter förebild framtagen av institutet Project for Public Spaces i New York (2011).

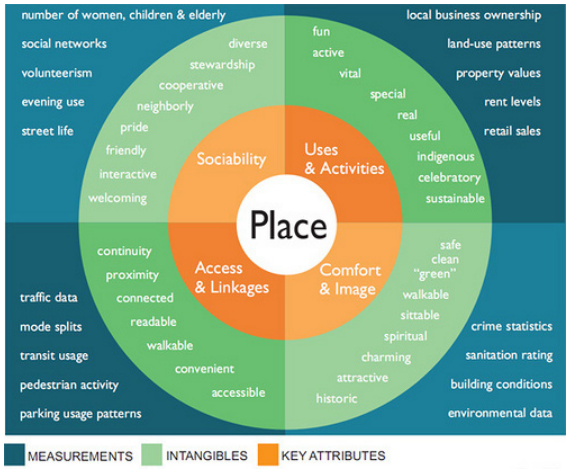

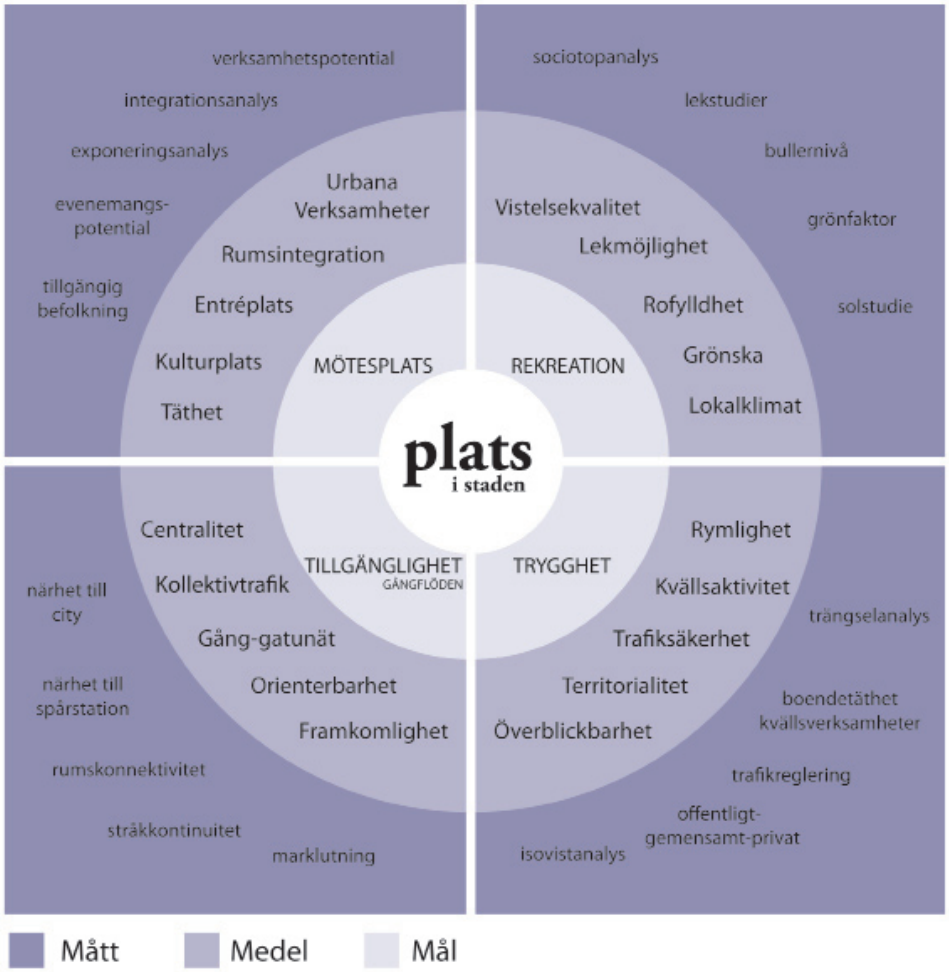

MÅL FÖR MARIEBERG

Stockholms överskiktsplan och projektspecifika mål

Övergripande mål för staden (Stockholms ÖP)

”Promenadstaden”

Utdrag ur Stockholms Översiktsplan

Planeringsinriktingar
1. Skapa attraktiva stråk och bättre möjligheter till rekreation vid stadens vatten

2. Skapa en stad för alla genom att stärka det sociala perspektivet i planeringen

3. Skapa trygga och mångsidiga mötesplatser och stråk i hela staden

4. Inrikta planeringen på ökad rörlighet för gående och cyklister

5. Fortsätta att öka kunskapen om stadens kulturhistoria och beakta de kulturhistoriska värdena i planeringen

6. Utveckla Stockholms turiststråk och anläggningar för större evenemang

7. Öka mångfalden av lokaler och offentliga miljöer för kultur och upplevelser

Startpromemoria för program för Marieberg, 20110420

”Kontoret bedömer att bättre kopplingar inom området och till dess omgivning, liksom ökad täthet genom tex exploatering med inslag av höga hus, skulle utgöra en god grogrund för en förstärkning av områdets stadsmässiga utveckling och skapa en stärkt lokal kärna med ökad stadsmässighet och attraktivitet.”

TILLGÄNGLIGHET

En viktig länk mellan andra stadsdelar

Stadsdelsövergripande stråk (Choice 3000m) och inringat brofästsläge vid Lilla Essingen där staden "möter upp" direkt efter bron

Stadsdelsövergripande stråk, starkt
Stadsdelsövergripande stråk
Övriga stråk

Västerbroplan, Västerbron, Rålambsvägen och Gjörwellsgatan ingår i stadens nätverk av stadsdelsövergripande stråk. Dessa stråk utgör viktiga länkar till omgivande stadsdelar.

Brofästen utgör ofta strategiska platser då de länkar ihop många av stadens stadsdelsövergripande stråk. Hur stadsrummet möter upp vid brofästen har stor betydelse för hur passagen över bron upplevs i form av attraktivitet och trygghet.

"Entré Lilla Essingen"
Tydligt gaturum och aktiverade fasader möter upp direkt vid brofästet.

Mariebergsbron
Lummigt och grönt rum, där aktiverade rum finns längre fram.

"Entré Västerbroplan"

TILLGÄNGLIGHET

En enklav i direkt anslutning till den centrala stadens stadsväv

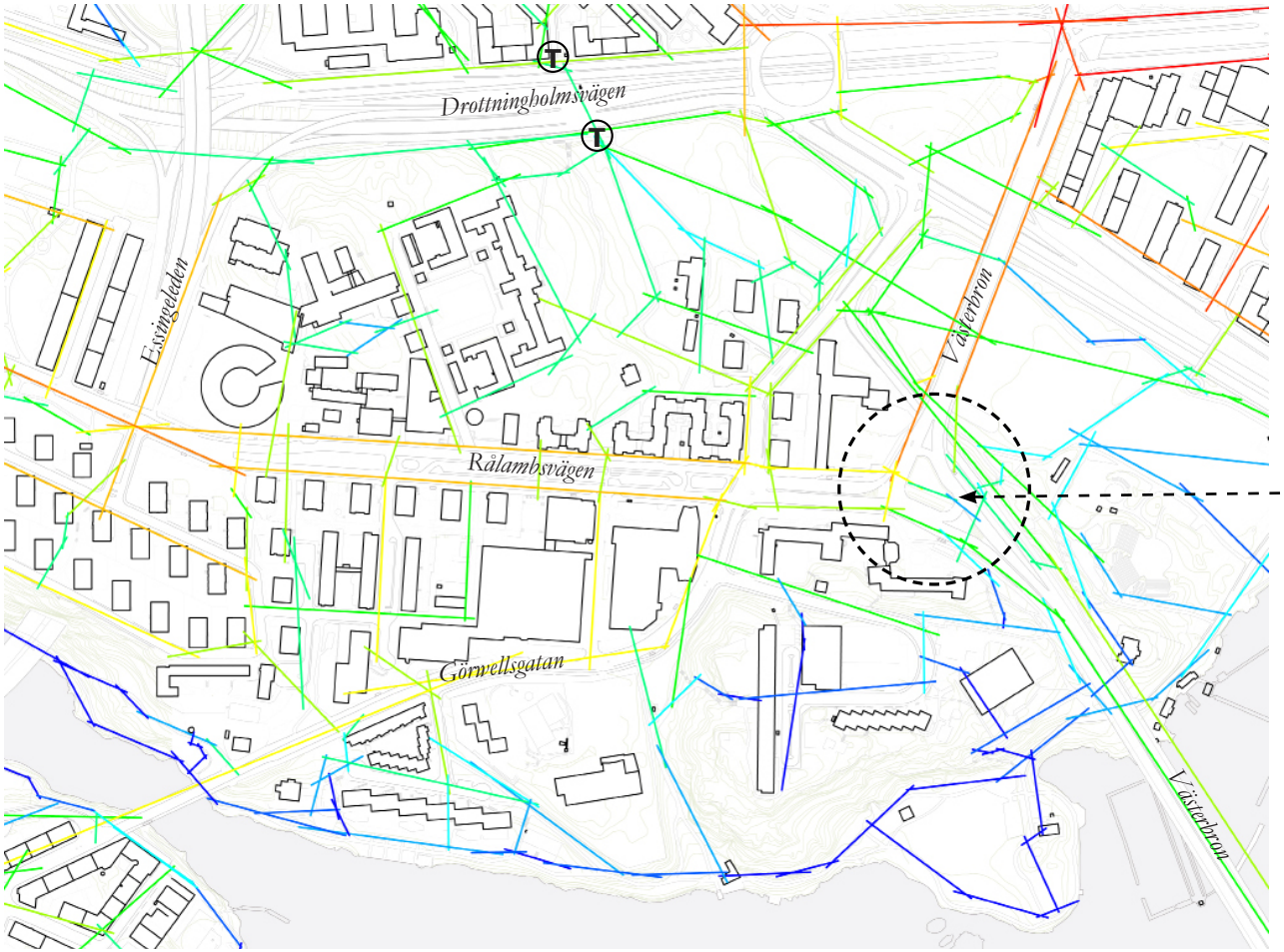

Lokal stadsrumsintegration (Integrationsanalys R6)

Hög lokal rumsintegration

Låg lokal rumsintegration

Rålambsvägen och Västerbron är centrala stråk på Västerbroplan och Marieberg liksom Gjörwellsgatan som har en viktig roll som länk mellan Lilla Essingen och Västerbroplan.

Kvarters- och gatustrukturerna norr och söder om Rålambsvägen är på grund av topografiska förhållanden och stora kvarter (bla Ryska ambassaden) uppbrutna, svaga och otydliga vilket medför svaga kopplingar i nord-sydlig riktning.

Västerbroplans bildominerade gaturum skapar ogena och svåra passager för fotgängare.

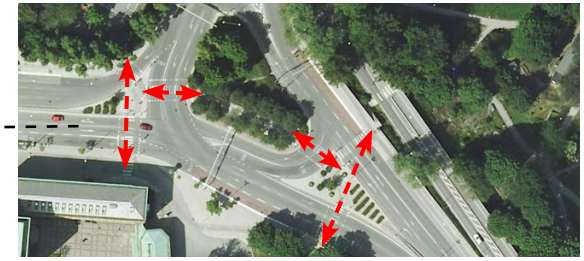

Placeringen av övergångställen skapar ogena passager för fotgängare på Västerbroplan

Marieberg är idag enklav i direkt anslutning till den centrala stadens stadsväv

TILLGÄNGLIGHET

Bra kollektivtrafikförsörjning men svårt att hitta till/från tunnelbanan

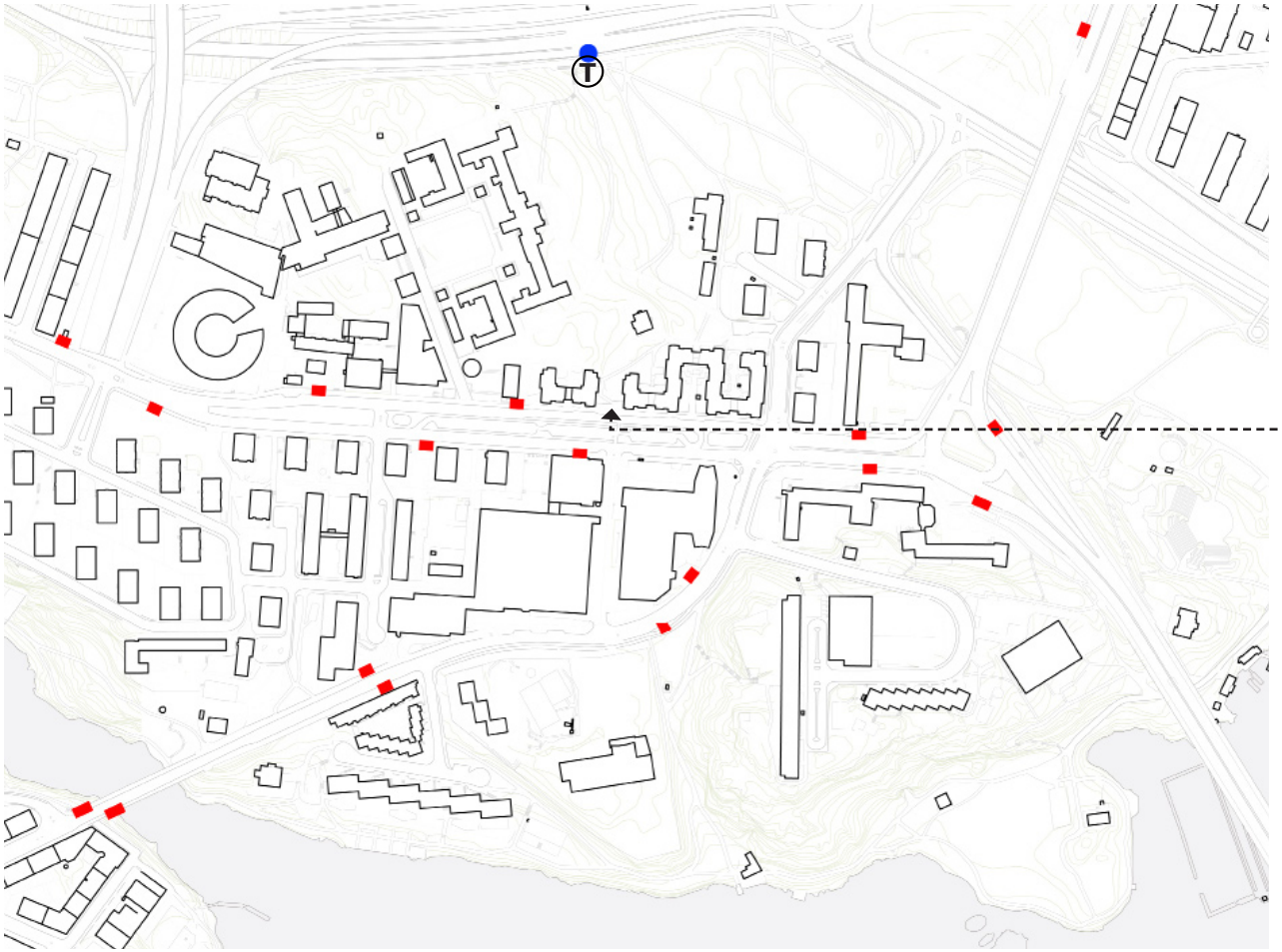

Hållplatser för kollektivtrafik

Tunnelbanestationer
Busshållplatser

Marieberg och Västerbroplan har god kollektivtrafikförsörjning vilket stärker platsens regionala tillgänglighet.

Thorildsplans tunnelbaneentré från Rålambshovsparken ligger långt från stadsgator, bebyggelse och naturliga och gena stråk och det krävs en mycket god lokalkännedom för att hitta till tunnelbanestationen.

Entré från Rålambsvägen till stråk mot tunnelbana

Orienterbarhet till tunnelbanestation

TILLGÄNGLIGHET

Höga gångflöden mellan kollektivtrafik och arbetsplatser

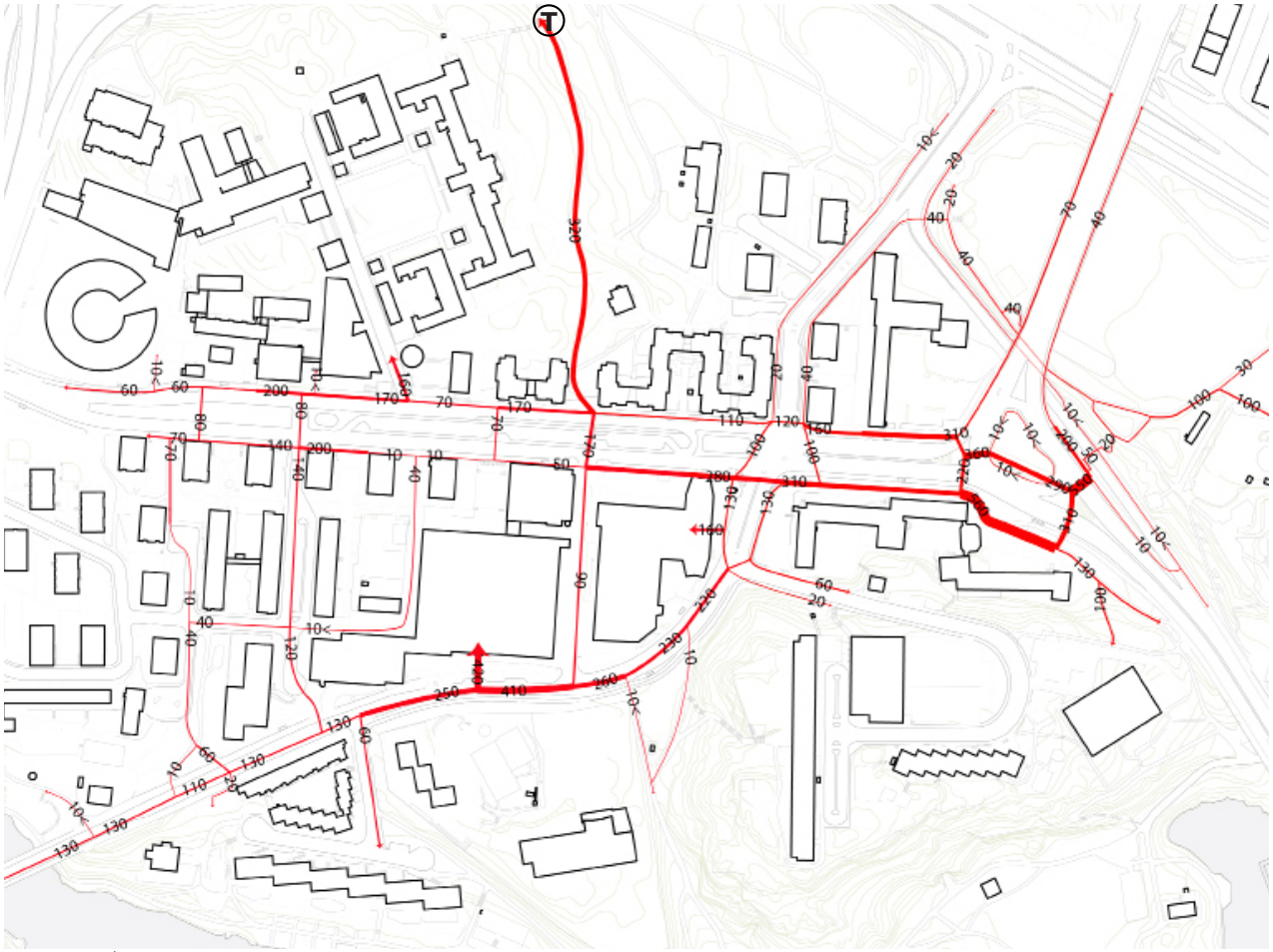

Gångflöden/timme vardag kl 0800-0900 (20110407 och 20110622)

Busshållplatser
Gångflöden

Under vardagsmorgonen är det högsta flödet koncentrerat till stråken kring busshållplatserna på Västerbroplan, till och från tunnelbanan och kring DN-skrapans huvudentré. Människor är på väg mellan bostad, kollektivtrafik och arbetsplats.

I relation till södra delen av St Eriksgatan är morgonflödet kring Västerborplan relativt högt.

Höga flöden mellan kollektivtrafik och arbetsplatser

Referenser gångflöden 0800-0900:
Drottninggatan/Klarabergsgatan
2150 fotgängare / timme

St Eriksgatan/Drottningholmsvägen
550 fotgängare / timme
(200 + 350 fotgängare / timme per trottoar)

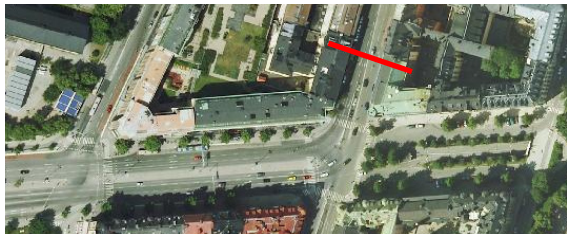

Referenspunkt gångflöden St Eriksgatan

TILLGÄNGLIGHET

Utbyte mellan Lilla Essingen och Marieberg under lunchen

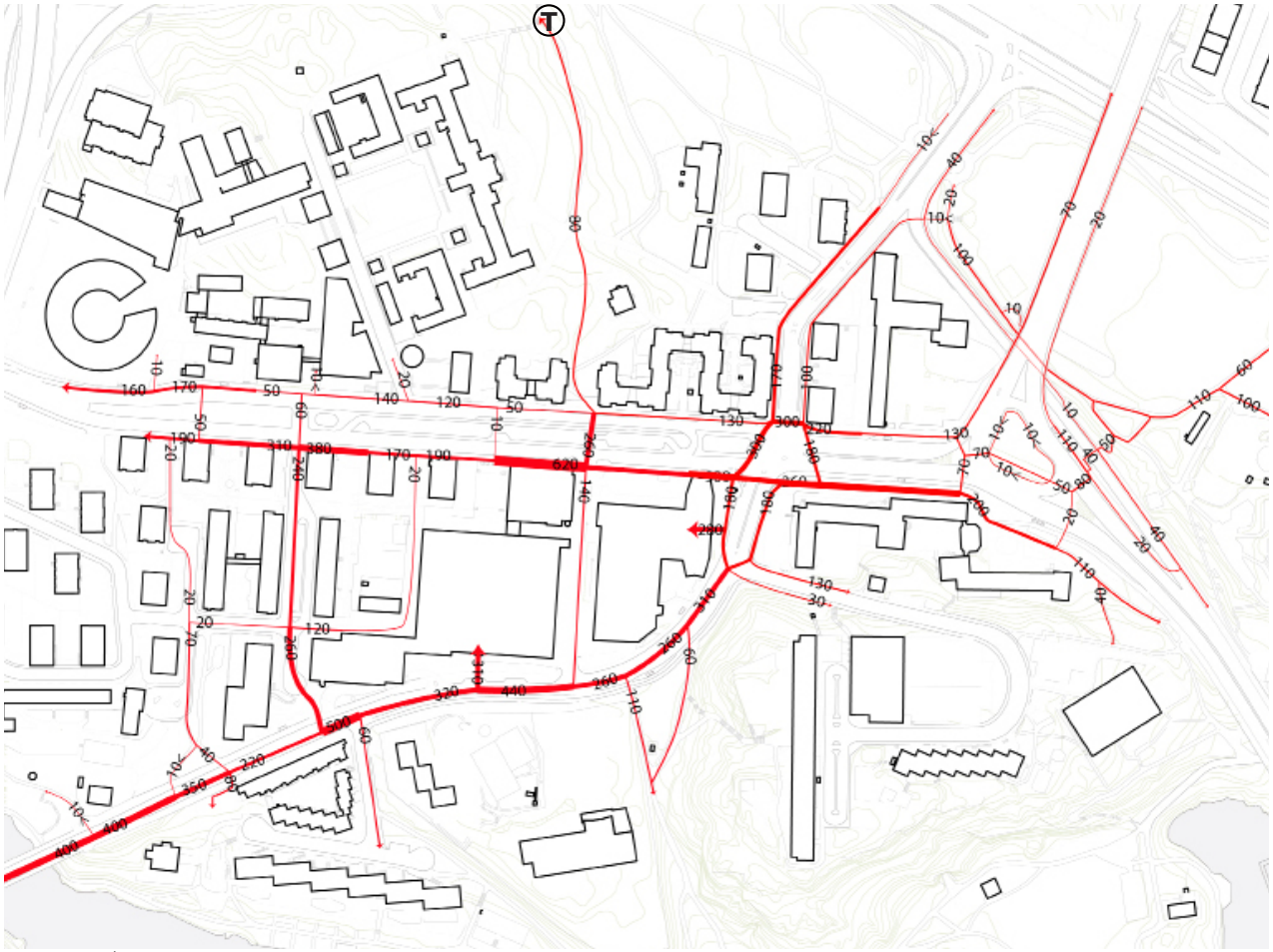

Gångflöden/timme vardag kl 1200-1300 (20110407 och 20110622)

Busshållplatser
Gångflöden

Under lunchtid är de högsta flödena mer utspridda längs med Rålambsvägens södra sida och längs med Gjörwellsgatan. Många är på väg till / från lunch-restauranger och lunchärenden och arbetsplatser / skolor. Det sker ett tydligt ”utbyte” mellan Marieberg och Lilla Essingen där många rör sig över bron under lunchtid.

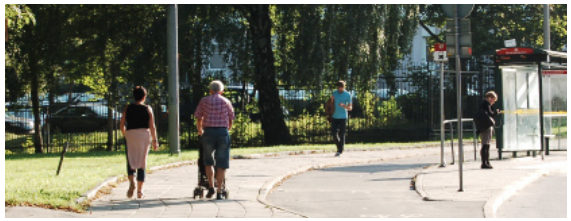

Det sker ett utbyte mellan Stora Essingen och Marieberg under lunchtimmen

Referenser gångflöden 1200-1300:
Drottninggatan/Klarabergsgatan
3500 fotgängare / timme

St Eriksgatan/Drottningholmsvägen
630 fotgängare / timme
(400 + 230 fotgängare / timme per trottoar)

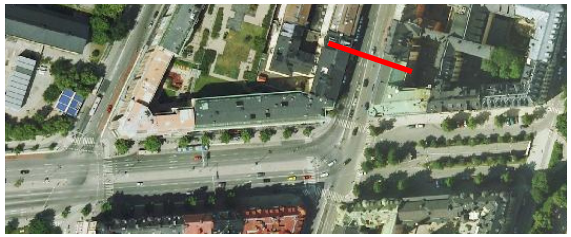

Referenspunkt gångflöden St Eriksgatan

TILLGÄNGLIGHET

Lägre och mer utspridda flöden under eftermiddagen

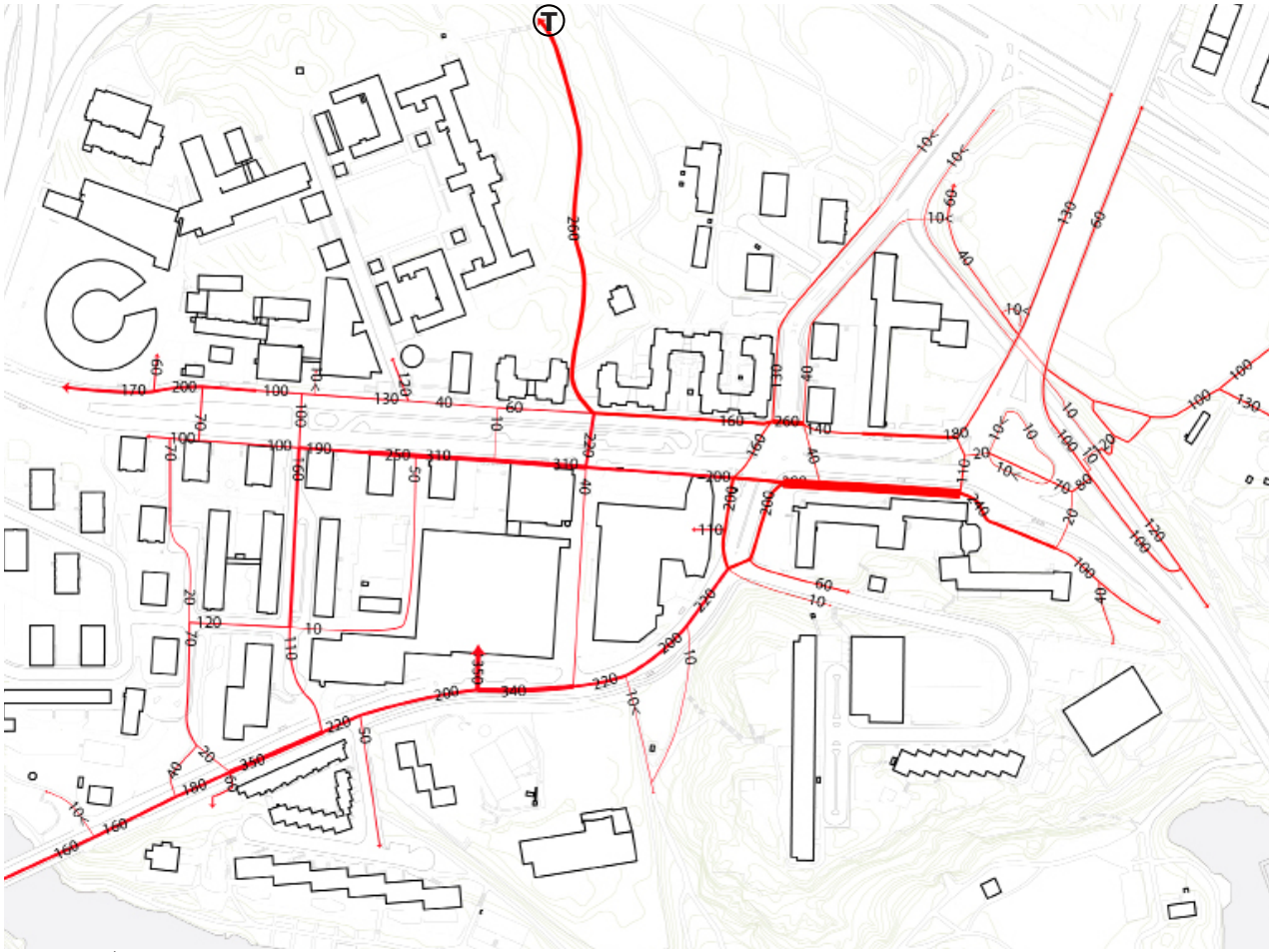

Gångflöden/timme vardag kl 1600-1700 (20110407 och 20110622)

Busshållplatser
Gångflöden

Under eftermiddagen är flödet generellt något mer utspritt i området. Den högsta koncentrationen av fotgängare finns längs med Rålambsvägen och Gjörwellsgatan samt till och från tunnelbanan.

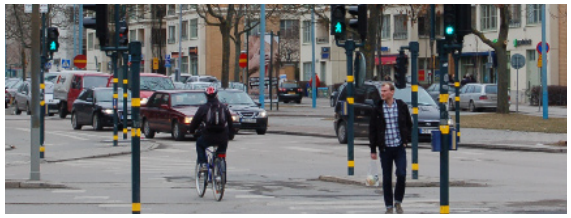

Det sker ett utbyte mellan Stora Essingen och Marieberg under lunchtimmen

Referenser gångflöden 1600-1700:
Drottninggatan/Klarabergsgatan
3500 fotgängare / timme

St Eriksgatan/Drottningholmsvägen
1200 fotgängare / timme
(850 + 350 fotgängare / timme per trottoar)

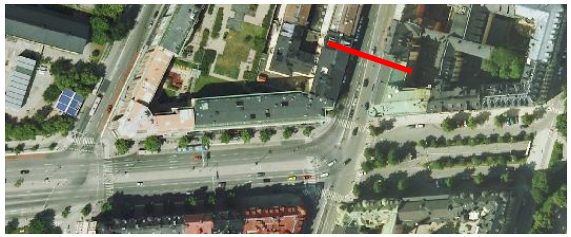

Referenspunkt gångflöden St Eriksgatan

TILLGÄNGLIGHET

Västerbron och Gjörwellsgatan utgör populära cykelstråk mellan arbetsplats och bostad

Cykelflöden/timme vardag kl 0800-0900 (20110407 och 20110622)

Cykelflöden

På morgonen sker de högsta cykelflödena längs med Gjörwellsgatan, främst utanför DN-skrapan och på Västerbron. Man är på väg till arbetet.

Förövrigt är cykelflödena i marieberg relativt låga.

Referenser cykleflöden dygnssnitt (0800-1600):
Skanstullbron 6530 cyklister / timme
Hornsgatan 1430 cyklister / timme

Höga cykelflöden på Västerbron under morgontimmen.

Analysen för Stadsövergripande stråk överensstämmer väl med observerade cykelstråk

TILLGÄNGLIGHET

Västerbron och Gjörwellsgatan utgör populära cykelstråk mellan arbetsplats och bostad

Cykelflöden/timme vardag kl 1600-1700 (20110407 och 20110622)

Cykelflöden

På eftermiddagen sker de högsta cykelflödena längs med Gjörwellsgatan, främst utanför DN-skrapan och på Västerbron. Man är på väg från arbetet.

Förövrigt är cykelflödena i marieberg relativt låga.

Referenser cykleflöden dygnssnitt (0800-1600):
Skanstullbron 6530 cyklister / timme
Hornsgatan 1430 cyklister / timme

Höga cykelflöden på Västerbron under morgontimmen.

Analysen för Stadsövergripande stråk överensstämmer väl med observerade cykelstråk

TILLGÄNGLIGHET

Potentiella konfliktpunkter mellan bilflöden och gång- och cykelflöden

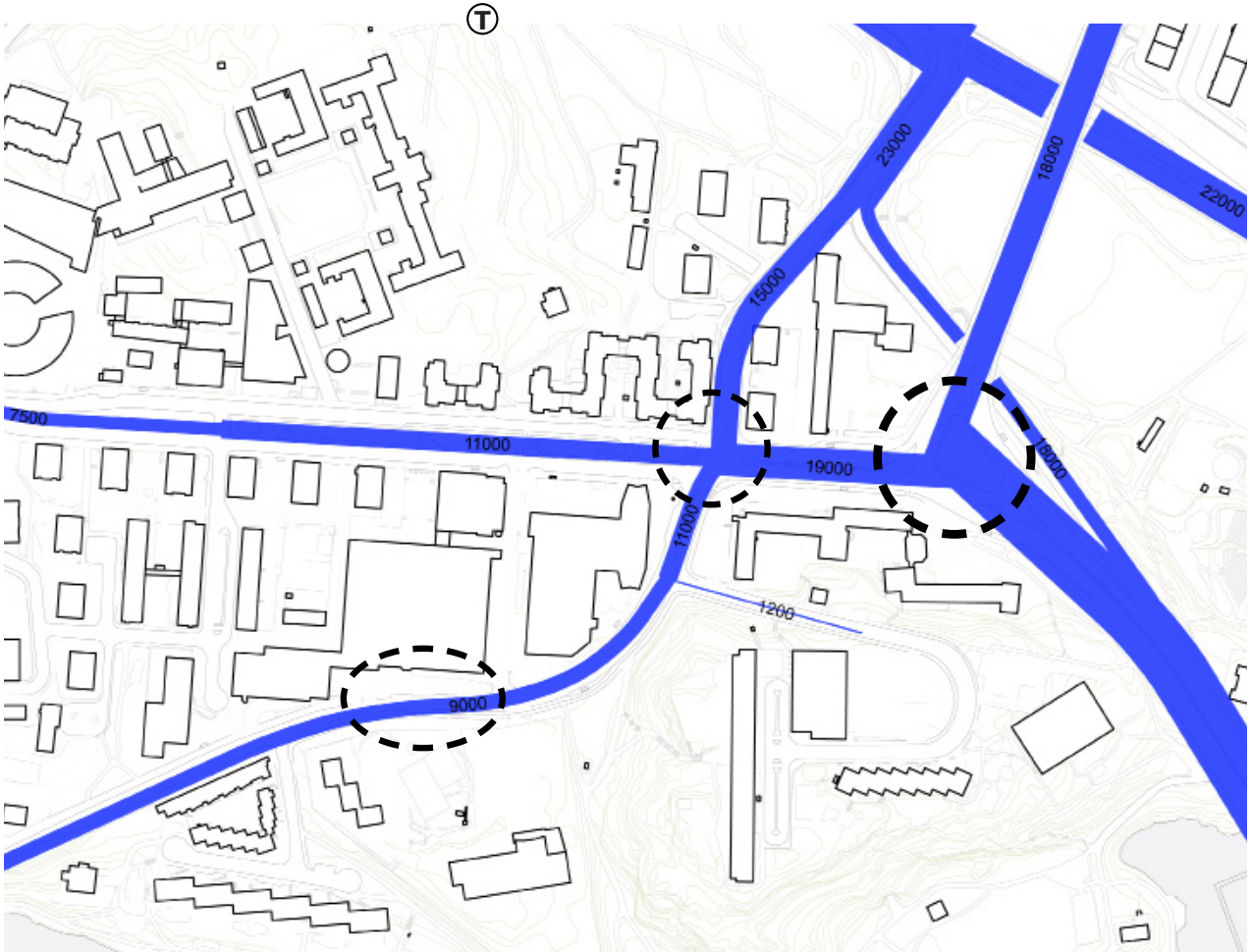

Trafikflödeskartor fordon / dygn (1998) och viktiga korsningar och platser där olika trafikslag möts vilka också utgör potentiella konfliktpunkter

Bilflöden

Viktiga korsningar och potentiella konfliktpunkter mellan olika trafikslag

Marieberg har generellt ett relativt lågt flöde av bilar. Dock är bilflödet kring Västerbroplan relativt högt.

Marieberg karaktäriseras av att gatorna har få korsande bilgator vilket innebär smidigare framkomlighet för bilarna men kan även bidra till att bilister håller en högre hastighet än på gator med fler korsningar.

I de lägen där högre flöden av bilar, fotgängare och cyklister sammanfaller är det extra viktigt med tydlig, smidig och trafiksäker lösning. Idag finns dessa lägen framför allt kring korsningen Västerbroplan / Rålambsvägen, Rålambsvägen/Gjörwellsgatan samt kring entrén till DN-skrapan.

Potentiell konfliktpunkt mellan bilflöden, cykelflöden, gångflöden och inlastningstrafik

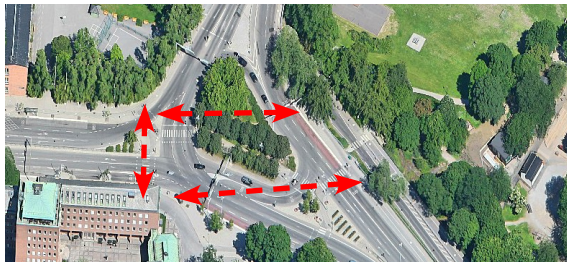

Strategiska lägen för övergångställen

TILLGÄNGLIGHET

Överdimentionerade körbanor och underdimentionerade gång- och cykelbanor

Rålambshovsvägen 19000 fordon / dygn
45m
6m(gc) - 25m(körbana) - 3m(g) - 8m(körbana) - 3m(g)

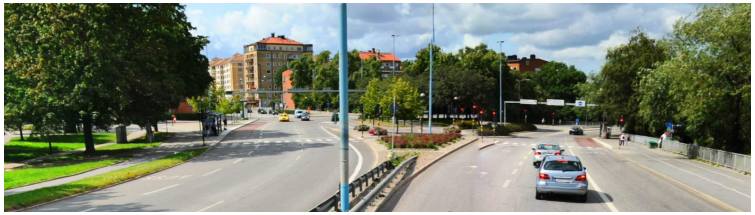

Västerbron söder 18000 fordon/ dygn
56m
2m(g)-6m(gräs)-3m(gc)-2m(gräs)-14m(körbana)-12m(refug)-12m(körbana)-5m(gc)

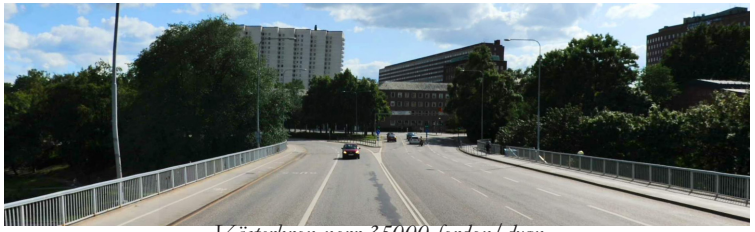

Västerbron norr 35000 fordon/ dygn
25m
2,5m(gc) - 20m(körbana) - 2,5m(gc)

Bilen är idag det som prioriteras högst i gaturummen på Västerborplan. Vida gatusektioner domineras av generösa körfält och har relativt smala gångbanor och cykelbanor.

I relation till trafikmängderna så utgör körbanorna en onödigt stor del av gaturummet. Nedan visas några referenser på stadsgator med liknande fordonsmängd:

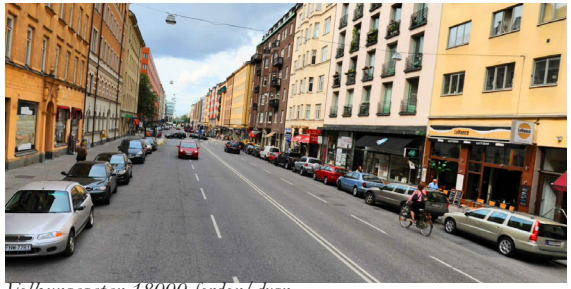

Folkungagatan 18000 fordon/ dygn
24m = 4m(g) - 16m(körbana+p) - 4m(g)

Hornsgatan 35000 fordon/ dygn
24m = 3,5m(g) - 17m(körbana+p) - 3,5m(g)

TILLGÄNGLIGHET

Från stadsgata på Lilla Essingen till förstadsgata i Marieberg

1. Görwellsgatan från Lilla Essingen mot Marieberg:
Urban stadsgata med utåtriktade verksamheter i markplan

2. Görwellsgatan efter bron:
Grön gata med mindre parkentréer längs västra sidan och otillgänglig grönska på östra sidan

3. Görwellsgatan vid parkeringshus och bostadshus:
Anonym institution med förgårdsmark mot gatan möter bostadshus med utåtriktade verksamheter i markplan

Gjörwellsgatan i detta snitt:
19m = 4m(gc) - 10m(körbana+p) - 5m(gc)

4. Görwellsgatan vid DN-skrapan och Ryska ambassaden:
Kontorsentréplats möter introvert och instängslad ambassad

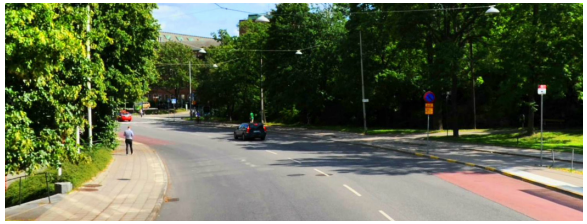

5. Görwellsgatan vid Mariebergsparken:
Förgårdsmark till kontorsverksamhet möter entréplats till Mariebergsparken

6. Görwellsgatan mot korsningen med Rålambsvägen:
Upplöst stadsgaturum med en större kontorsentréplats och bilparkering

Gaturummet längs med Gjörwellsgatan skiftar från en urban och tät stadsgata på Lilla Essingen, till en grön gata med entré mot parkmiljöer, till en mer anonym gata med otydlig förgårdsmark, större institutioner och kontorskomplex och vid korsningen med Rålambsvägen till en något tätare stadsmiljö.

Gatan har god framkomlighet för både bilar, kollektivtrafik, cykel- och gångtrafikanter.

Beskrivna lägen längs med Gjörwellsgatan

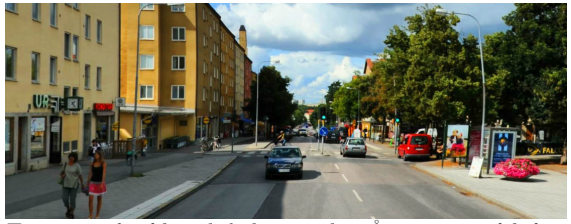

En gata som har liknande fordonsmängd är Årstavägen - en lokal stadsgata med en bebyggelse med en blandning av bostäder och urbana verksamheter samt kantad av mindre torg och platser.
Årstavägen 10000 fordon/dygn
24m = 6m(gc) - 9m(körbana+p) - 9m(gc)

TILLGÄNGLIGHET

Marieberg är väl förankrad i staden men har svag förankring lokalt i stadsdelen

Styrkor

+ Marieberg är väl förankart i staden med viktiga stadsdelsövergripande stråk vilket ger potential för genomströmning av både boende och ”besökare”

+ Västerbron och Rålambshovsvägen är väl förankrade och viktiga lokala stråk

+ God kollektivtrafikförsörjning

+ Viktigt cykelstråk längs Västerbron+ Gjörwellsgatan som utgör viktiga länkar mellan Lilla Essingen, Marieberg, Västerbroplan och Fridhemsplan

+ Gjörwellsgatan har ett gaturum med god plats för både biltrafik, kollektivtrafik, cyklister och fotgängare.

Svagheter

- Marieberg är svagt förankrat i stadsdelen

- Vagt stadsrum tar emot på Mariebergssidan från Lilla Essingen liksom från Västerbron till Västerbroplan

- Få tvärkopplingar till de större stadsdelsövergripande stråken riskerar bland annat att ge högre hastigheter på biltrafiken

- Tunnelbanans ligger dold och avskild från stadslivet

- Vissa av busshållplatserna är krångliga att ta sig till och från

- Övergångsställen i ”fel läge” ger ogena stråk och krångliga kopplingar för fotgängare

- Flera potentiella konfliktpunkter där det är höga flöden av olika trafikslag

- Bildominerade gaturum där fotgängare och cyklister är lågt prioriterade och får ta omvägar

- Gjörwellsgatans gaturum är bitvis anonymt med stora förgårdsmarksytor framför kontorskomplex och institutioner.

Möjligheter

> Förbättra kopplingarna mot Fridhemsplans och Kungsholmens integrerade stadsrum

> Utveckla orienterbarheten med hjälp av fler tvärkopplingar från Gjörwellsgatan och Rålambsvägen till omgivande gator, parker och kvarter

> Utveckla orienterbarheten till och från bussar och tunnelbana

> Utveckla Gjörwellsgatans och Västerbrons brofästen och skapa miljöer som ”tar emot” besökaren

> Tydliggöra Västerbron, Rålambshovsvägen och Gjörwellsgatan som lokala urbana stadsgator

> Ta tillvara på genomströmningen av cyklister och skapa riktigt generösa och attraktiva cykelstråk

> Bygg promenadstad - ta utrymme från bilarna och ge till fotgängare och cyklister!

MÖTESPLATS

Entréplatserna utanför de stora kontorskomplexen är populära mötesplatser

Vistelse kl 1200-1300 och 1600-1700 (20110407 och 20110622 Väder: sol och moln ca 10 respektive 22 grader)

- *Sitta i solen*
- *Mötas*
- *Röka*
- *Skata*
- *Leka*
- *Vänta på buss*
- *Busshållplatser*

Det är relativt få som vistas på och kring Marieberg och Västerbroplan en vårdag/sommardag mellan lunch och eftermiddag.

De främsta mötesplatserna utgörs idag av platsen i korsningen Rålambsvägen /Gjörwellsgatan utanför ”Swecohuset”, dels på platsen utanför Socialstyrelsens entré samt på platsbildningen utanför DN-skrapans huvudentré.

Avsaknaden av uteserveringar och mindre offentliga platser gör att få vistas längs med gatorna.

Många vistas kring Skateparken och Lekparken i Rålabshovsparken är välbesökt. På flera av bänkarna längs med gångstråken i Rålambshovsparken sitter folk och solar.

Det hinner samlas relativt många bussresinärer kring busshållplatserna (särskilt på eftermiddagen) i väntan på bussarna.

Vistelse utanför DN-skrapans huvudentré

MÖTESPLATS

Avsaknad av mötesplatser i överblickbara lägen

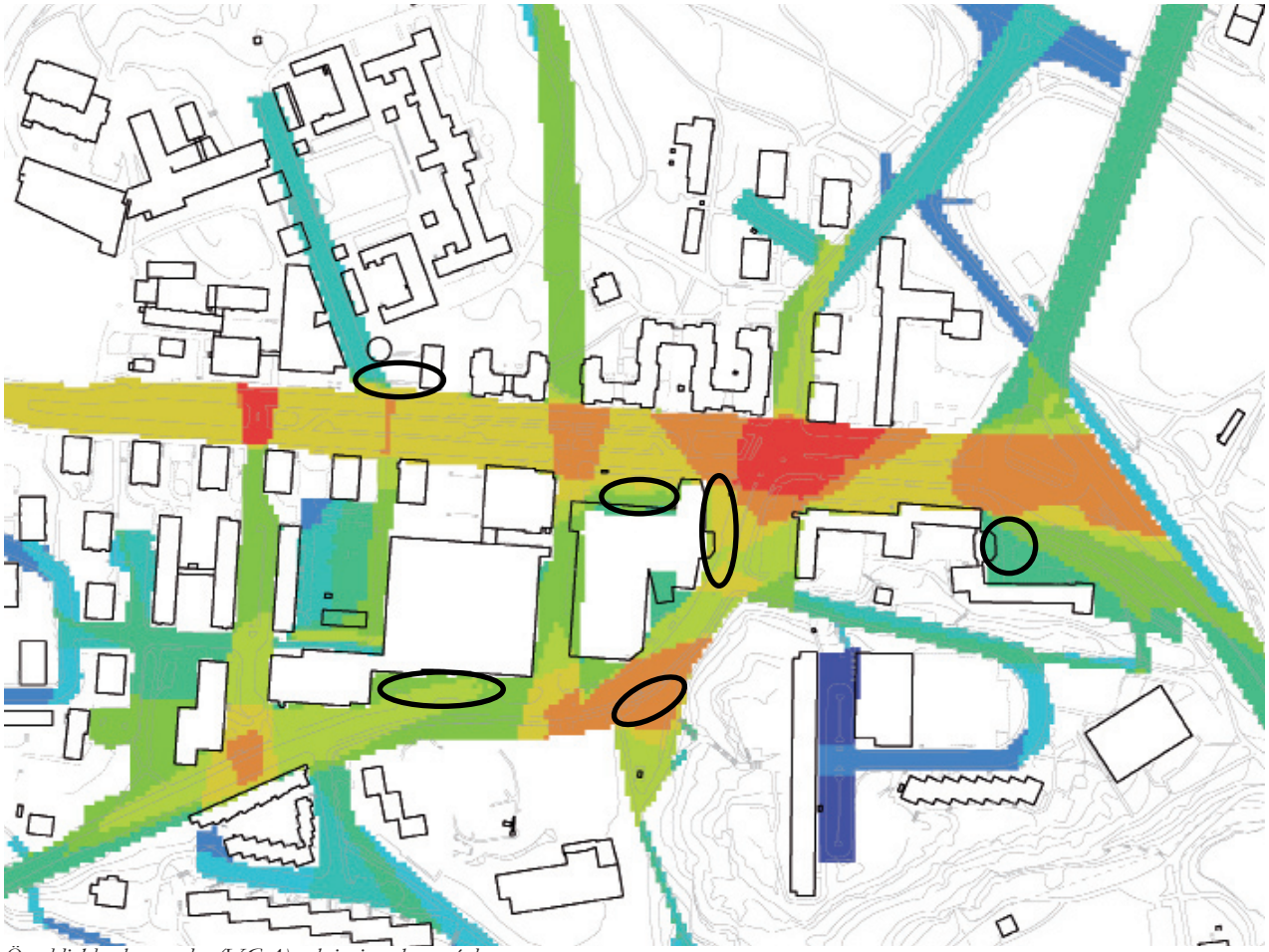

Överblickbarhetsanalys (VGA) och inringade entréplatser

God överblickbarhet

Liten överblickbarhet

Entréplatser

Överblickbarhetsanalysen visar att de mest överblickbara platserna är vid områdets större och viktigare korsningar samt vid större platsbildningar, så som i anslutning till Mariebergsparkens entré.

Överblickbara platser eller ytor i direkt närhet till entréer till större målpunkter utgör ofta goda lägen för möten och för vistelse, där man kan stå och vänta och ha en god uppsikt över omgivningen och förbipasserande och dessutom själv vara väl synlig från omgivande stadsrum.

Den observerade vistelsen sammanfaller väl med dels överblickbarhet och dels med de entréplatser som finns till de större institutionerna och kontorshusen.

Entrén till Rålambshovsparken skyms idag från Rålambsvägen pga trädplanteringar i ”refugen” mitt i gatukorsningen. Entrén har dock en god potential att få en god överblickbarhet och exponering då gatuutformningen här förändras.

Vy från Rålambshovsvägen mot Rålambshovsparkens entré

MÖTESPLATS

Få utåtriktade entréer i många av de mer strategiska lägena

Alla olika typer av entréer i Marieberg

Bostad
Restaurang
Café
Skola / Utbildning
Handel och Service
Kontor
Kultur
Parkentréer

Marieberg har en blandning av bostäder och kontor och olika typer av utåtriktade verksamheter samt serviceverksamheter så som t ex skolor.

Många byggnader utnyttjar inte sina strategiska lägen för utåtriktade verksamheter mot gatan. Detta skapar i vissa delar av Marieberg inaktiva fasader mot gatorna.

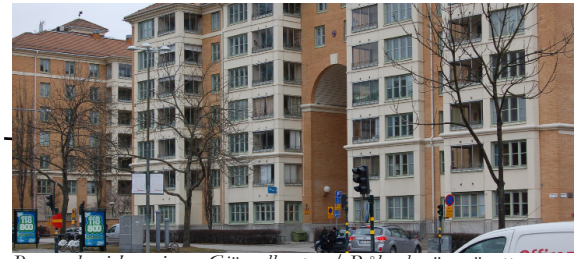

Byggnaden i korsningen Gjörwellsgatan / Rålambsvägen är ett exempel på en byggnad som trots sitt strategiska läge har få entréer mot gatan.

Det nybyggda huset längs med Gjörwellsgatan är ett bra exempel på en byggnad med många entréer mot gatan och med ett blandat innehåll: Bostäder, kontor och utåtriktade verksamheter

MÖTESPLATS

Det är relativt glest mellan affärerna

Urbana verksamheter: Restauranger, Caféer och Handel och Service

● **Skateparken**

● **Rålambshovsparken**

Bostad

Restaurang

Café

Skola / Utbildning

Handel och Service

Kontor

Kultur

Området domineras i hög utsträckning av kontor- och skolverksamheter samt större institutioner.

De urbana verksamhetsutbudet i form av handel, service, kultur och restauranger är litet och återfinns främst väster om Gjörwellsgatan samt i det nybyggda bostadshuset på Gjörwellsgatan.

Många av bostadsentréerna ligger på gårdssidan av bebyggelsen och bidrar därmed inte till att aktivera gatumiljöerna.

Rålambshovsparken är en av Stockholms viktiga stadsparker och är Västerbroplans största och viktigaste målpunkt.

Skateparken är en viktig målpunkt för ungdomar.

Även många av de större kontorshusen kan sägas vara viktiga målpunkter på Västerbroplan då de varje dag har ett stort antal både arbetande och besökare.

Det är relativt glest mellan affärer och servicen i Marieberg

MÖTESPLATS

Låg täthet trots höghus - ger dåligt underlag för urbana verksamheter

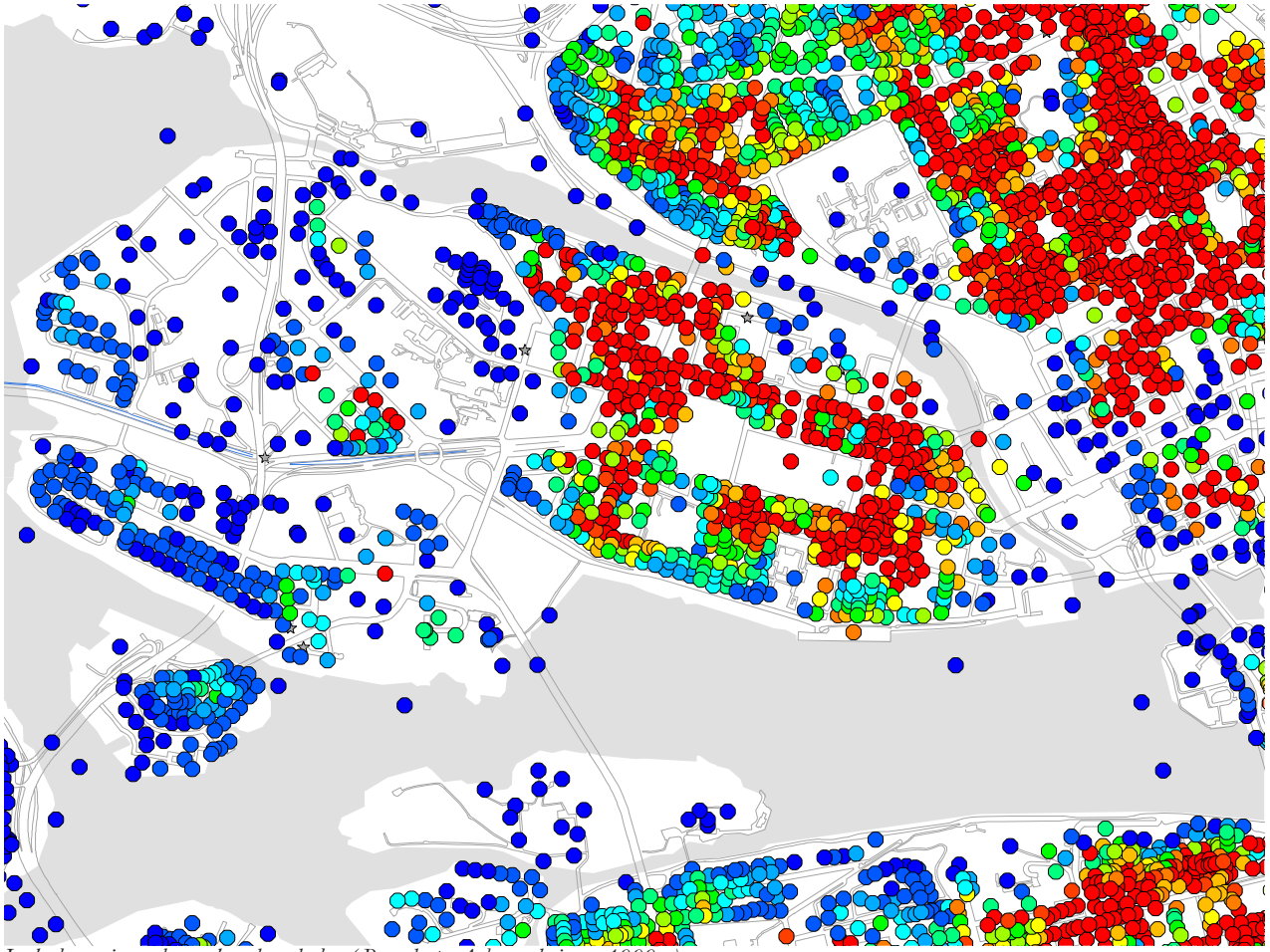

Lokalt service- och marknadsunderlag (Boende + Arbetande inom 1000m)

Högt

Lågt

Marieberg har i jämförelse med t ex Fridhemsplan ett mycket lågt lokalt service- och marknadsunderlag. Området har en blanding av boende och arbetande men har trots sina många höga byggnader en relativt låg täthet.

Denna situation skapar i nuläget inget hållbart service- och marknadsunderlag för urbana verksamheter så som handel, service, restauranger, caféer och kultur att utvecklas i Marieberg.

Urbana verksamheter är i sig en viktig faktor för att skapa en attraktiv och levande stadsdel för både boende och besökare.

Höga byggnader ger inte alltid en hög täthet

MÖTESPLATS

Med sin blanding av boende och arbetande har Marieberg potential att utveckla urbana mötesplatser

Styrkor

+ De större kontorskomplexen har generösa entréplatser som delvis fungerar som mötesplatser

+ Rålambshovsparken är en stor och viktig målpunkt i Stockholm

+ De stora kontorshusen är med sina stora flöden av arbetande och besökare viktiga målpunkter i Marieberg och på Västerbroplan

+ Det finns en blanding av bostäder och kontor

+ Mariebergsparken har en entréplats med mötesplatspotential

Svagheter

- Det finns ingen tydligt offentlig mötesplats (de mötesplatser som finns är lokaliserade utanför kontorsentréer)

- De mest överblickbara platserna är dåligt utnyttjade

- Rålambshovsparkens entré, som är Västerbroplans viktigaste målpunkt, ligger skymd

- Gjörwellsgatan och Västerbroplan domineras av kontor och institutioner vilket bidrar till att ge gatan och platsen en anonym karaktär

- Många höga byggnader men trots det en låg täthet vilket ger ett dåligt underlag för urbana verksamheter att utvecklas i Marieberg

- Bostadsentréerna ligger i många fall in mot gården och bidrar därmed inte till att aktivera gaturummet

- Få byggnader har ett blandat innehåll och utbud

Möjligheter

> Genom att ta tillvara på och utveckla platser med god överblickbarhet finns en möjlighet att skapa attraktiva offentliga mötesplatser för både lokalt boende och besökare

>Utveckla entréplatsen till Mariebergspaken till en tydligare och öppnare mötesplats. Entréplatser med god överblickbarhet har god potential att också utgöra viktiga mötesplatser.

> Utveckla en mötesplats vid entrén till Rålambshovsparken och exponera denna viktiga offentliga målpunkt

> Utveckla fler urbana verksamheter längs välintegrerade stråk så som Gjörwellsgatan, Rålambsvägen, Västerbron samt kring viktiga målpunkter

> Öka orienterbarheten till Mariebergs strand

> Lägg till fler offentliga målpunkter, urbana verksamheter och bostäder för att balansera upp den stora mängden kontor och därmed den anonymitet som kontor ofta ger åt en plats

REKREATION

Få vistas i gröna Mariebergsparken medan många vistas utanför DN-skrapans entré

Vistelse kl 1200-1300 och 1600-1700 (20110407 och 20110622 Väder: sol och moln ca 10 respektive 22 grader)

- *Sitta i solen*
- *Mötas*
- *Röka*
- *Skata*
- *Leka*
- *Vänta på buss*
- *Busshållplatser*

Platsen utanför DN-skrapans entré är en populär mötesplats och rekreationsplats. Dock är det främst de som arbetar eller som har ett ärende hit som uppehåller sig här idag.

Få vistas i Mariebergsparken trots vackert väder och grönska.

Signalparken är en populär plats för lek för fritidsbarnen.

Vistelse utanför DN-skrapans huvudentré

Ytterst få vistas i Mariebergsparken

REKREATION

Avsaknad av attraktiva urbana promenader

Promenader

- *Längs fasader med urbana verksamheter*
- *Längs fasader*
- *Utan fasader*
- *I eller längs med park*
- *Parker*

Gångstråk utan konstituering i form av fasader och/eller utåtriktade verksamheter alternativt konstituerade av grönska, upplevs ofta som oattraktiva passager.

Många av promenaderna i Marieberg saknar aktiva fasader. Långa broar och brofästen utan bebyggelsee samt stora trafikaparater utan intilliggande bebyggelse skapar hårda och oattraktiva miljöer. Dock är utbudet av gröna promenader i eller längs parker gott.

Längs fasader med urbana verksamheter

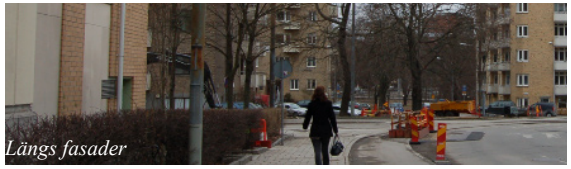

Längs fasader

Utan fasader

I eller längs med park

REKREATION

Mariebergsparken och Rålambshovsparken kvalitativa är rekreationsplatser

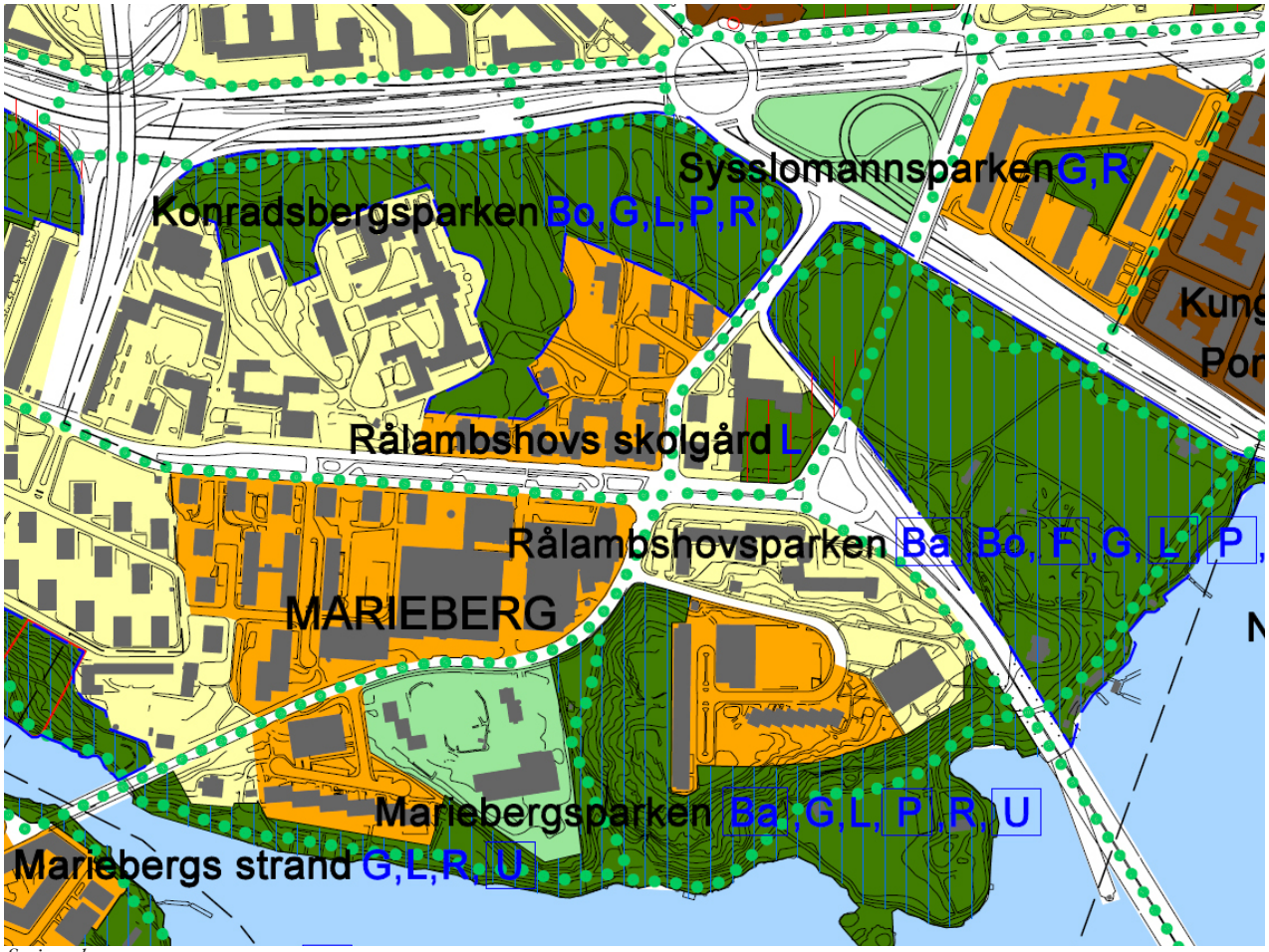

Sociotopkartan

Mariebergsparken och Rålambshovsparken är viktiga rekreationsplatser för Stockholmarna. Här finns grönska, vattenkontakt, promenadstråk och olika aktivitetsytor.

Gjörwellsgatan utgör en del av det nätverk av gångstråk som tillgängliggör stadens friytor och grönstruktur.

Västerbroplan har ytterst få platser för rekreation. De friytor som finns är dels i form av platser i anslutning till entréplatser till kontorsbebyggelse och torgytan intill den handel och service som är samlad längs med Rålambsvägen.

Gångstråk av stor betydelse för möjligheten att använda och uppleva stadens friytor och grönstruktur. Skall betraktas som stadens stomnät för gångtrafik och promenader.

VÄRDEFULLA FRIYTOR Rev. 2003-04-04

Friytor med sociala och kulturella värden
Friytor större än 0,5 hektar som upplevs som särskilt värdefulla för utevistelse och fritidsliv. Värdena har bedömts utifrån omfattande observationer och flera enkät- och intervjuundersökningar. Ytorna motsvarar i princip den offentliga grönstrukturen.

Värdefulla friytor i andra stadsdelsområden och kommuner

Vattenområde
Dessa friytor har generellt mycket stora sociala och kulturella värden i Stockholm.

GLES BEBYGGELSE

>75% av området är värdefulla friytor

50 - 75% av området är värdefulla friytor
Den glesa bebyggelsen utgör många gånger en viktig del av Stockholms gröna karaktär, och bidrar of strukturens sociala och kulturella värden med lokala gröna oaser, lekplatser och möjligheter att sitta i

TÄT BEBYGGELSE

25 - 50% av området är värdefulla friytor

< 25% av området är värdefulla friytor

Ba **Bad** - bada och simma
Bl **Blomprakt** - rik blomning, trädgårdsodling, koloniområden, botaniska trädgårdar
Bo **Bollspel** - lek med boll på större plana ytor, lagfotboll, rugby, brännboll, cricket
E **Evenemang** - plats för teater- musik- och motionsevenemang eller festivaler
F **Folkliv** - ofta många människor och mylrande folkliv
G **Grön oas** - rum med grönskande golv och väggar, årstidsväxlingar
Lp **Lekplats** - barns redskapslek, gräva, hoppa, klättra, springa på gräs eller grus
L **Naturlek** - barns möjlighet till naturlek, att klättra i träd, på berg, krypa i buskage
P **Picknick** - samvaro i mindre sällskap, oftast i samband med solbad, även utflykter
R **Ro** - möjligheten till avkoppling, avskildhet och tystnad, att vara i fred
S **Skogskänsla** - upplevelsen av stor tyst skog, plocka bär, stor rymlighet
U **Utsikt** - överblick över landskapet samt känslan av stor rymd
N **Vild natur** - upplevelsen av naturens orörda skönhet, vildhet och artrikedom

REKREATION

De flesta boende och arbetande har en mycket god tillgång till parker

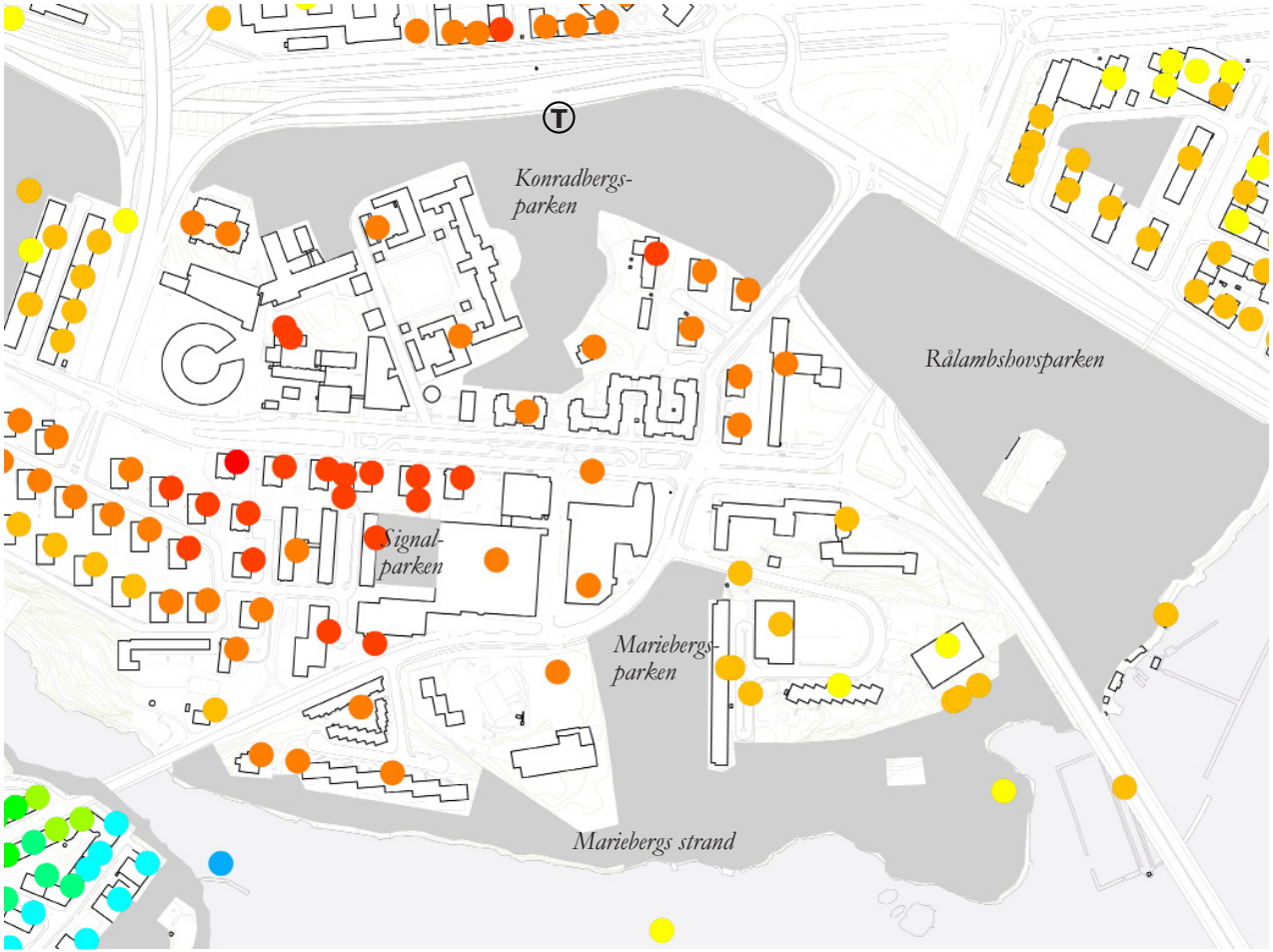

Parkyta inom 1000m

God parktillgång

Liten parktillgång

Tillgången till park är mycket god i Marieberg. Stora parker så som Rålambsvägen, Konradbergsparken, Mariebergsparken och Mariebergs strand är alla parker med höga värden och varierande innehåll vilket ger en god tillgång till kvalitativa grönområden för både de boende och arbetande i sina närmiljöer.

I utredningen ”Värdering av stadskvaliteter” (2011) som Spacescape tagit fram tillsammans med Evidens, beskrivs de aspekter som har högst betydelse för betalningsviljan för bostadsrätter i Stockholm. En av de åtta viktigaster aspekterna är tillgång till park. För Västerbroplan och Marieberg har därmed parkerna även ett stort ekonomiskt värde för både befintliga och eventuella tillkommande fastigheter.

De flesta i Marieberg har en god tillgång till parker

REKREATION

Mariebergs strand, Rålambshovsparken, Konradsparken och Fredhällsplan utgör tillsammans ett nätverk av grönska

Grönytekonnektivitet

Hög parkkonnektivitet

Låg parkkonnektivitet

Stora sammanhängande parkytor där man kan promenera längs med långa kontinuerliga stråk är attraktiva och viktiga att beakta i utvecklingen av stadsmiljöer.

Marieberg har flera större parkmiljöer där man kan vistas och promenera i eller längs med gröna områden.

Gjörwellsgatan och Rålambsvägen har i sociotopkartan fått betydelsen av ”Gångstråk av stor betydelse för möjligheten att använda och uppleva stadens friytor och grönstruktur”. Rålambsvägen är idag en trädplanterad gata, utan vistelsekvaliteter men som i praktiken leder fram till Rålambshovsparken. Denna koppling är dock i nuläget svag både strukturellt och visuellt. Rålambsvägen har dock potential att utvecklas som ett grönt vistelse och promenadstråk som slutar i en tydlig och attraktiv entré till Rålambshovsparken.

Längs med Gjörwellsgatan finns entréer till Mariebergs strand och till Mariebergsparken. Gatan kantas också av grön förgårdsmark som i många lägen idag saknar vistelsevärden. Här finns också torgytan framför DN-skrapan som idag används som en mötes-och visstelseplats. Gjörwellsgatan utgör dock ett relativt otydligt gaturrum med få byggnader i gatuliv och där parkentréerna ibland är otydliga och ej speciellt väl omhändertagna.

REKREATION

Många av parkerna saknar tydliga entréer

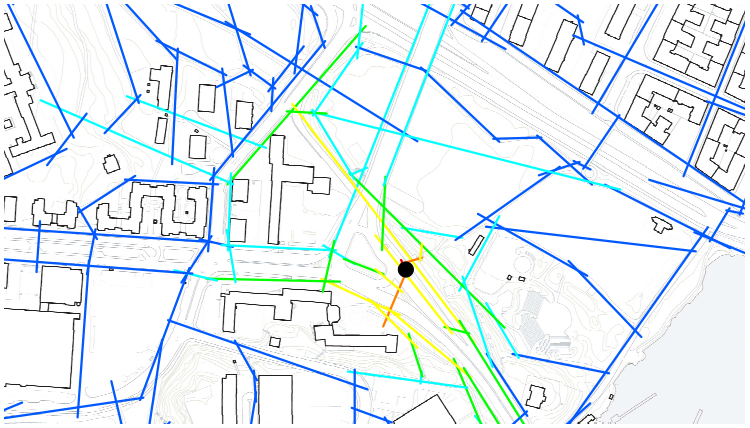

Parkentré Rålambshovsparken

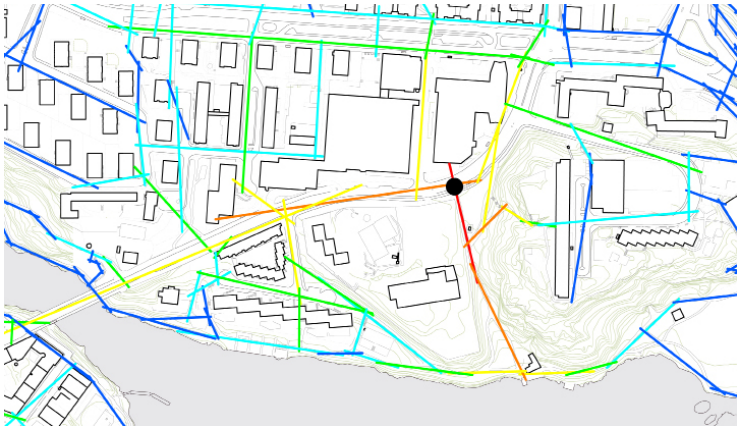

Parkentré västra till Mariebergsparken

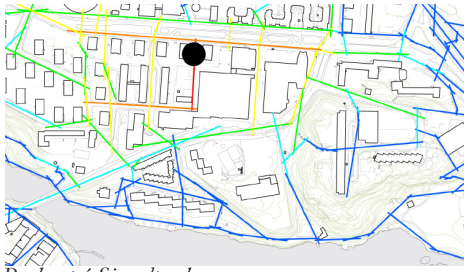

Parkentré Signalparken

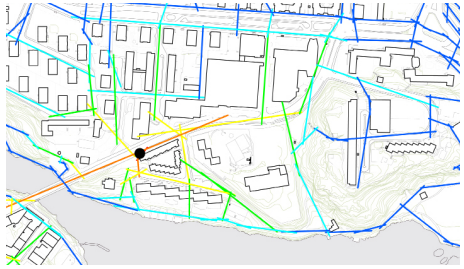

Parkentré Mariebergs strand

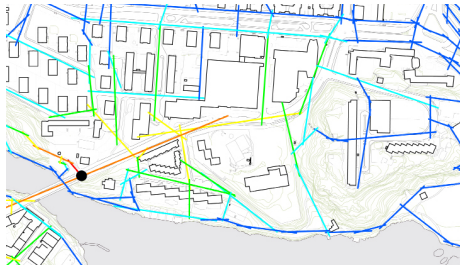

Parkentré Mariebergs strand

Marieberg har många och varierade parkmiljöer dock saknar de flesta en väl exponerad och tillgänglig entré. Rålambshovsparkens ”huvudentré” från Marieberg / Västerbroplan är både dåligt exponerad och svårtillgänglig på grund av överdimentionerade biltrafikrum.

Mariebergsparken är den park i Marieberg som bäst exponerar sig till omgivningen och som har en god tillgänglighet. Här finns idag en entréplats som med lite planering skulle kunna utvecklas till en attraktiv entré- och mötesplats.

Konradbergsparken ligger på vägen till/från tunnelbanan och många passerar därmed också parken. Dock ligger den väl dold från övriga stadsrum och med många byggnaders baksidor som fasader mot parkrummet.

Signalparken fungerar idag mer som en kvarterslekplats främst för förskolan här än som en offentlig park.

Mariebergs strand ligger naturligt avskiljd på grund av topografin. Entrén från Gjörwellsgatan skulle dock kunna exponera tillgängligheten till parkstråket tydligare.

Mariebergsparkens entré

● *Parkentré*

Hög orienterbarhet

Låg orienterbarhet

REKREATION

Goda sollägen är ej tillvaratagna

Solbelysta platser och trottoarer

Solbelysta fasader

Gjörwellsgatans norra sida har mycket goda sollägen. Delar av den norra sidan av gatan kantas av otillgänglig förgårdsmark och slutna fasader vilket ej inbjuder till vistelse.

DN-skrapans entréplats har ett mycket gott solläge och har därför möjlighet att utvecklas till en lokal mötes- och rekreationsplats.

Rålambsvägens norra sida har ett mycket bra solläge. Dock tas inte detta läge tillvara idag. Det saknas vistelseytor där man kan sitta i solen och det är få fasader som konstituerar den solbelysta trottoaren.

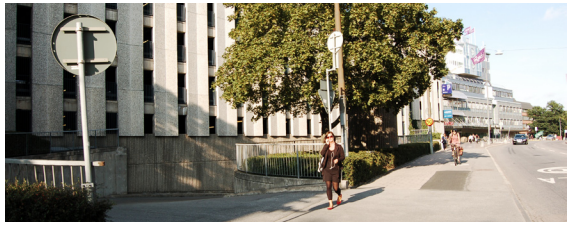

Ej tillvarataget solläge längs med Gjörwellsgatan

Ej tillvarataget solläge längs med Rålambsvägen

REKREATION

Den öppna bebyggelsestrukturen sprider bullret

Bullerkarta

Bullerspridningen är generellt högre i Marieberg än i många andra stadsdelar på malmarna. Trafikflödena inte är specifikt högre här än på andra platser i innerstaden. Spridningen beror främst på den öppna kvartersstrukturen i Marieberg. En öppen bebyggelsestruktur tillsammans med stora öppna park- och grönytor gör att bullret får fri spridning långt in mellan byggnaderna. Bullerspridningen får negativa konsekvenser för Mariebergs vistelse- och rekreationsytor.

På Södermalm är bullernivån och bullerspridningen generells lägre än på Norrmalm. Kvartersstukturen skapar tysta bostadsgårdar och begränsar bullrets spridning även till offentliga parker och grönytor.

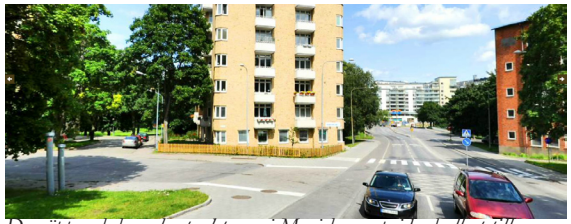

Den öppna bebyggelsestrukturen i Marieberg sprider bullret till parker och gårdar

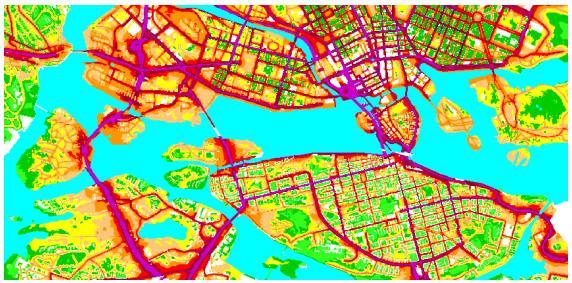

Kvartersstrukturen på Södermalm begränsar bullrets spridning

REKREATION

Marieberg har många parkkvalitéter men dåligt exponerade parkentréer

Styrkor

+ Rålambshovsparken

+ Mariebergsparken

+ Mariebergs strand

+ Konradbergsparken

+ Signalparken

+ Entréplatserna till DN-skrapan och Sweco-huset

Svagheter

- Dålig tillgänglighet och exponering av Mariebergs många kvalitativa parkmiljöer

- De flesta av gångstråken längs med Gjörwellsgatan och på Västerbroplan saknar konstituering i form av fasader och utåtriktade urbana verksamheter vilket ger identitetslösa, oattraktiva och otrygga stråk

- Mycket förgårdsmark utan vistelsekvaliteter

- Få småplatser för vistelse

- Goda sollägen utnyttjas inte för vistelse så som norra sidan av Rålambsvägen samt norra sidan av Gjörwellsgatan

- Den öppna bebyggelsestrukturen sprider bullret och bidrar till att minska vistelsekvaliteterna i offentliga parker och på bostadsgårdar

Möjligheter

> Med tydligare gränssnitt mellan Gjörwellsgatan och intilliggande bebyggelse och parker skapas ett attraktivare gaturum att promenera längs med

> Genom att utveckla kopplingarna och entréplatser till Mariebergs olika parkmiljöer tillgängliggörs och exponeras områdets fina vistelse- och rekreationskvalitéer

>Utveckla en attraktiv entréplats till Rålambshovsparken i förlängningen av Rålambsvägen

> Ta bort eller utveckla diffus förgårdsmark och skapa mer bebygelse med utåtriktade verksamheter i markplan och/eller skapa små, gröna vistelseplatser i soliga attraktiva lägen

> Fler gröna, små platser längs med Gjörwellsgatan gör att gatan stärker sin roll som grönt stadsstråk

> Genom att lägga till mer bebyggelse t ex längs med Gjörwellsgatan och Rålambsvägen begränsas bullerstörningen för intilliggande områden

TRYGGHET

Få promenerar i Marieberg på kvällen

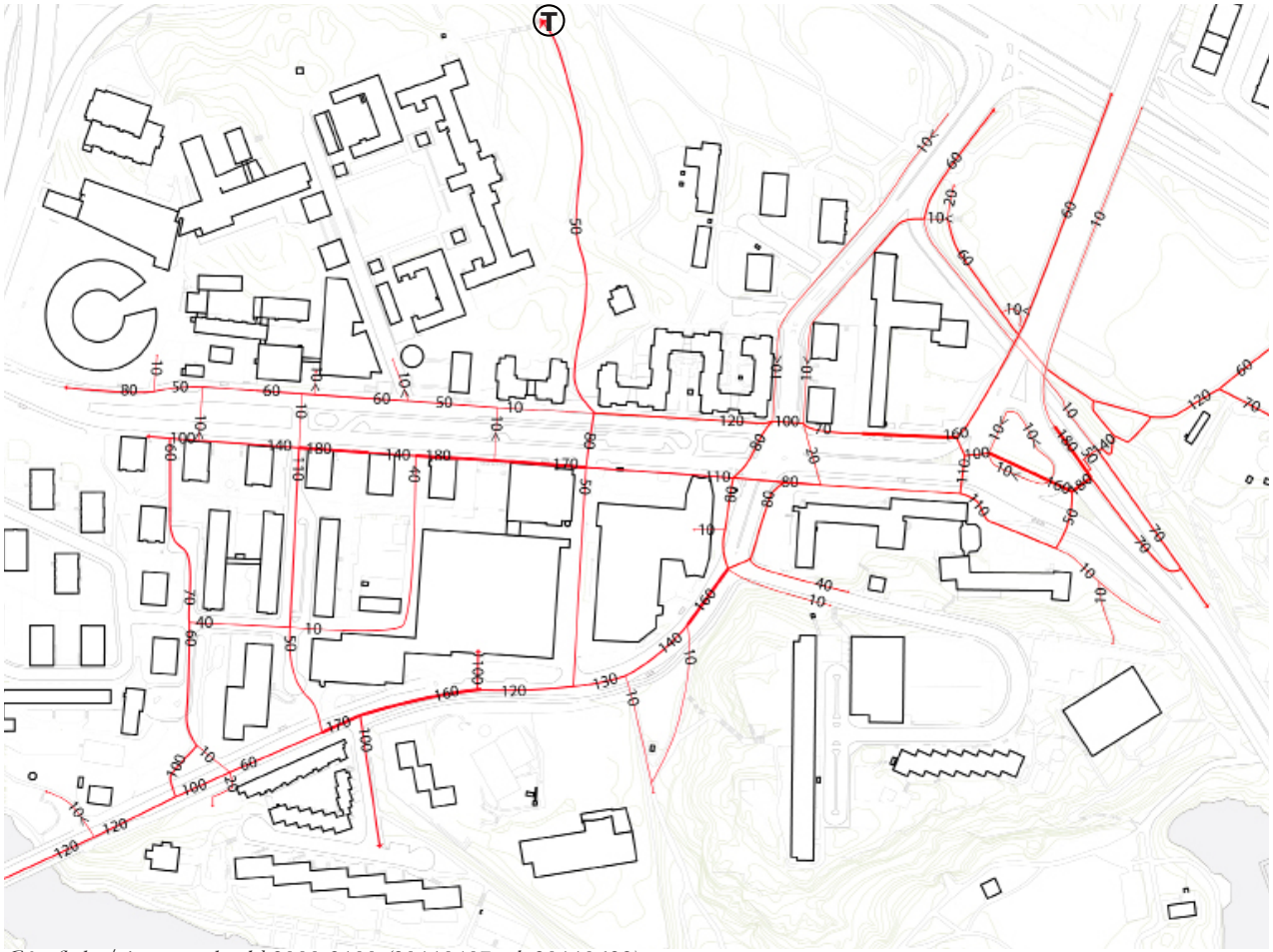

Gångflöden/timme vardag kl 2000-2100 (20110407 och 20110622)

Generellt sett är kvällsflödena låga i Marieberg. Kvällsflödena på Gjörwellsgatan är relativt låga men den främsta aktiviteten sker mellan DN-skrapan och busshållplatsen på Gjörwellsgatan.

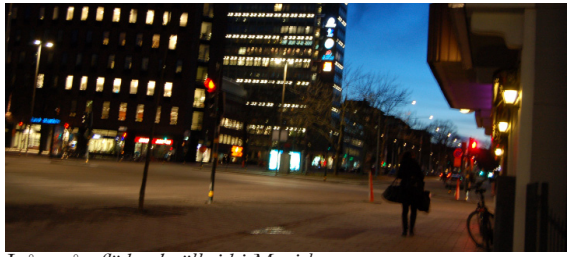

Låga gångflöden kvällstid i Marieberg

Referenser gångflöden 2000-2100:

Drottninggatan/Klarabergsgatan
1050 fotgängare / timme

St Eriksgatan/Drottningholmsvägen
550 fotgängare / timme
(350+ 200 fotgängare / timme per trottoar)

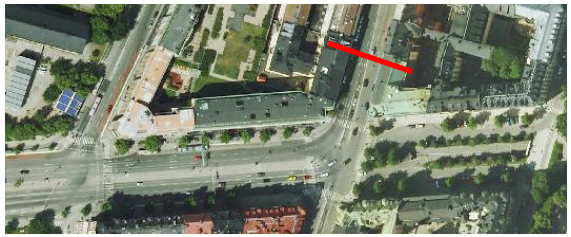

Referenspunkt gångflöden St Eriksgatan

TRYGGHET

Cykelstråken längs Västerbroplan och Gjörwellsgatan är populärt även på kvällstid

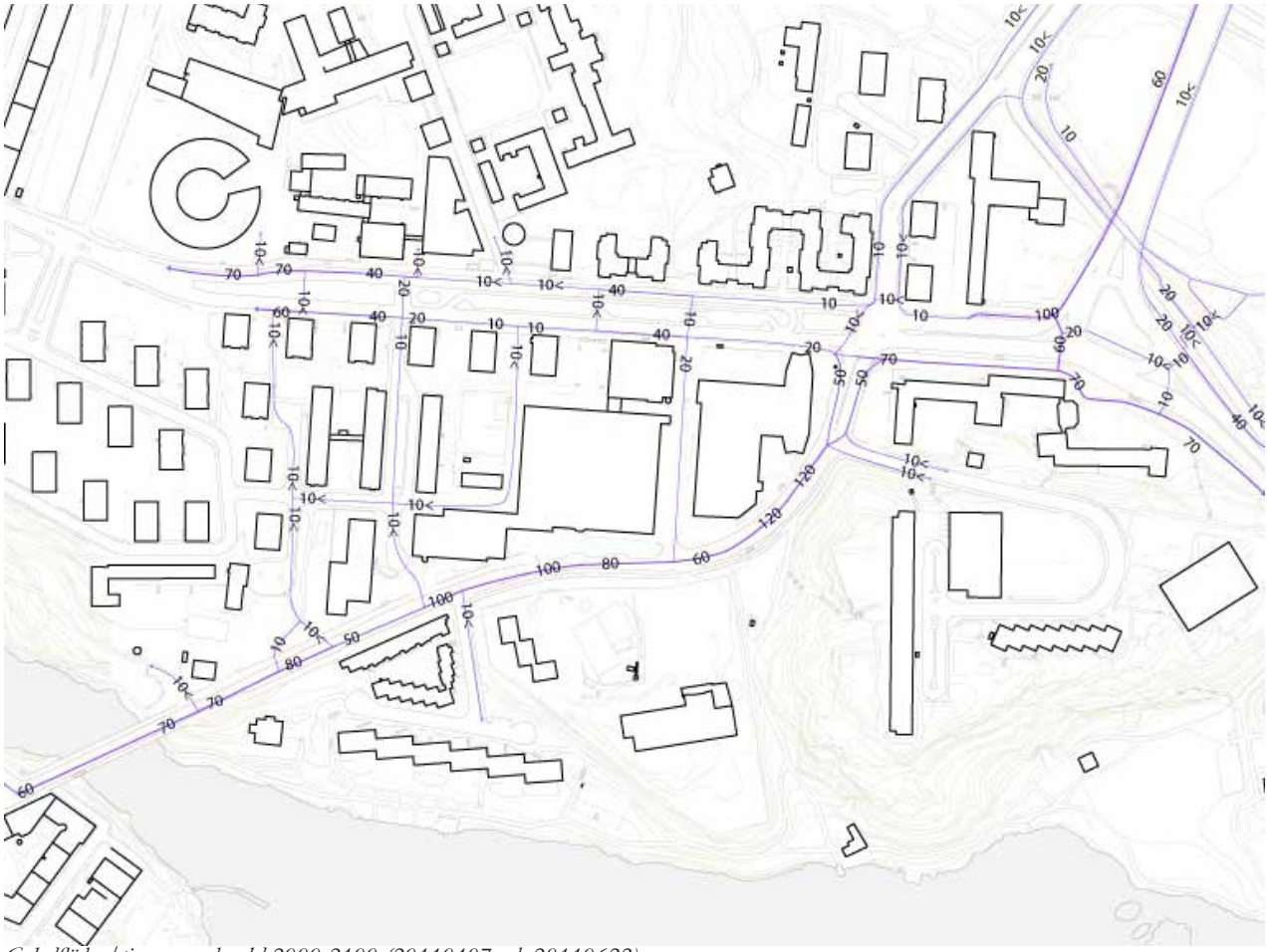

Cykelflöden/timme vardag kl 2000-2100 (20110407 och 20110622)

Kvällsflödet av cyklister är relativt högt längs med Gjörwellsgatan. Man ser ett tydligt cykelstråk mellan Lilla Essingen och Västerbroplan mot Hornstull och mot Fridhemsplan.

I jämförelse med andra populära cykelstråk i Stockholm är dock cylelflödena kvällstid i Marieberg relativt låga.

Referenser cykleflöden dygnssnitt (kl 0800-1600):
Skanstullbron 6530 cyklister / timme
Hornsgatan 1430 cyklister / timme

(Referens för cykelflöden kvällstid saknas.)

Relativt låga cykelflöden kvällstid i Marieberg

TRYGGHET

Marieberg har många avskilda och otrygga offentliga rum och platser

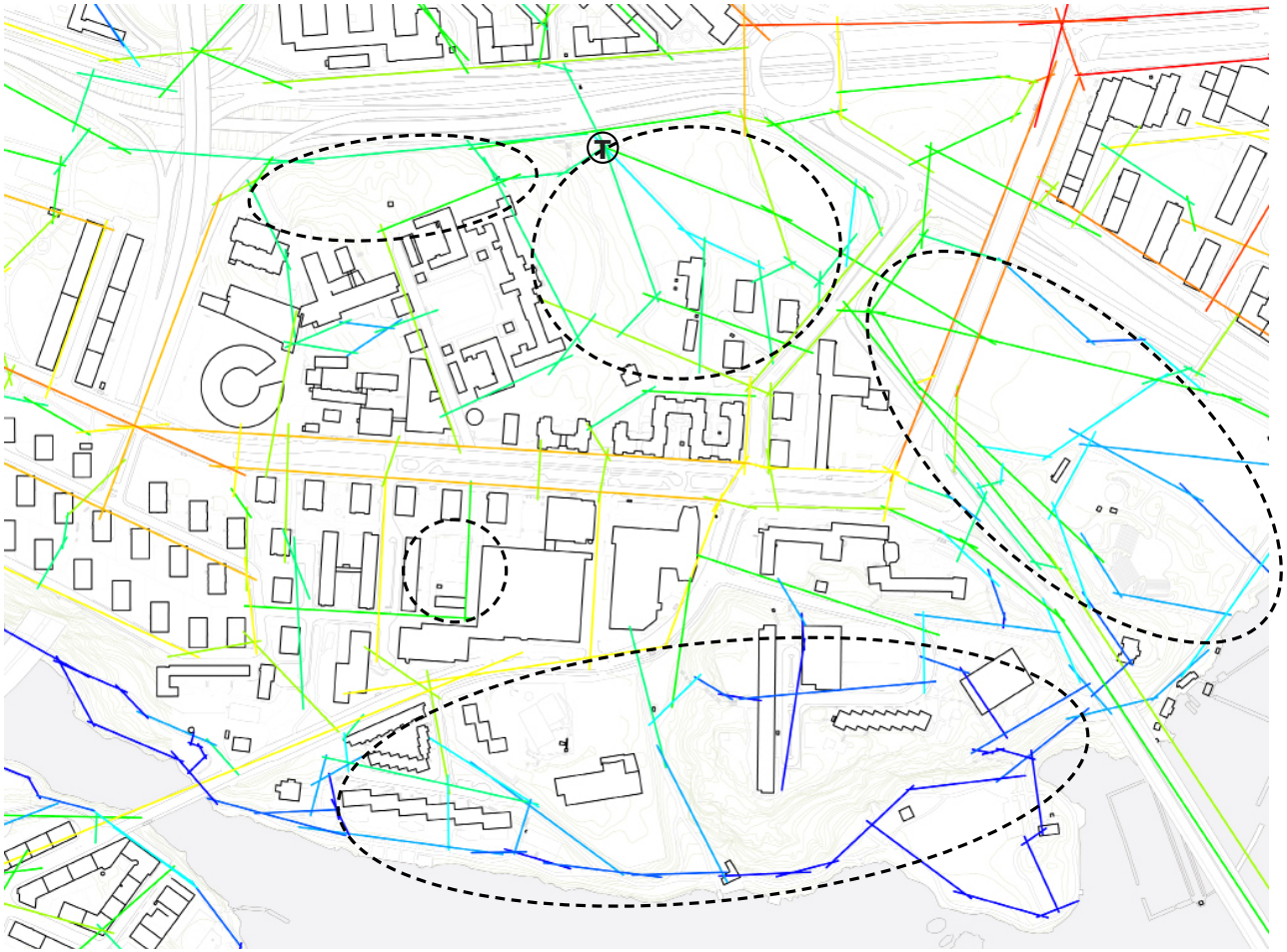

Lokal stadsrumsintegration (Integrationsanalys R6)

Hög lokal rumsintegration

Låg lokal rumsintegration

Avskilda rum upplevs ofta som mer otrygga. På och kring Marieberg många avskilda offentliga rum och platser dels som ligger topografiskt avskilda dels utgör ofta parkrummens nät av gångstråk en något mindre orienterbar struktur. Den uppbrutna kvartersstrukltu-ren norr om Rålambsvägen och söder om Gjörwells-gatan bidrar till att minska orienterbarheten vilket också pårverkar upplevelsen av trygghet.

Gjörwellsgatan och Rålambsvägen har idag relativt få tydliga korsande gator. Korsande gator är viktiga för upplevelsen av trygghet då dessa kan fungera som potentiella flyktvägar. Detta tillsammans med relativt få fasader i direkt gatuliv samt få utåtriktade verksam-heter i markplan bidrar till att både Gjörwellsgatan och Rålambsvägen bitvis kan upplevas som otyrgga stråk nattetid.

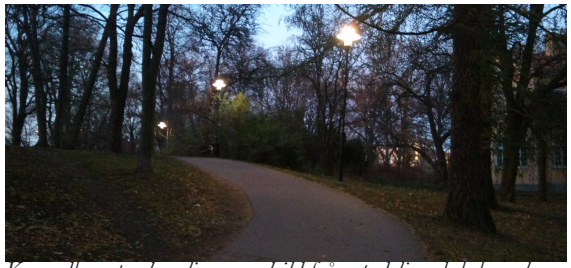

Konradbergsparken ligger avskild från stadsliv och bebyggelse

TRYGGHET

Vägen till och från tunnelbanan uppfyller många aspekter för en otrygg miljö

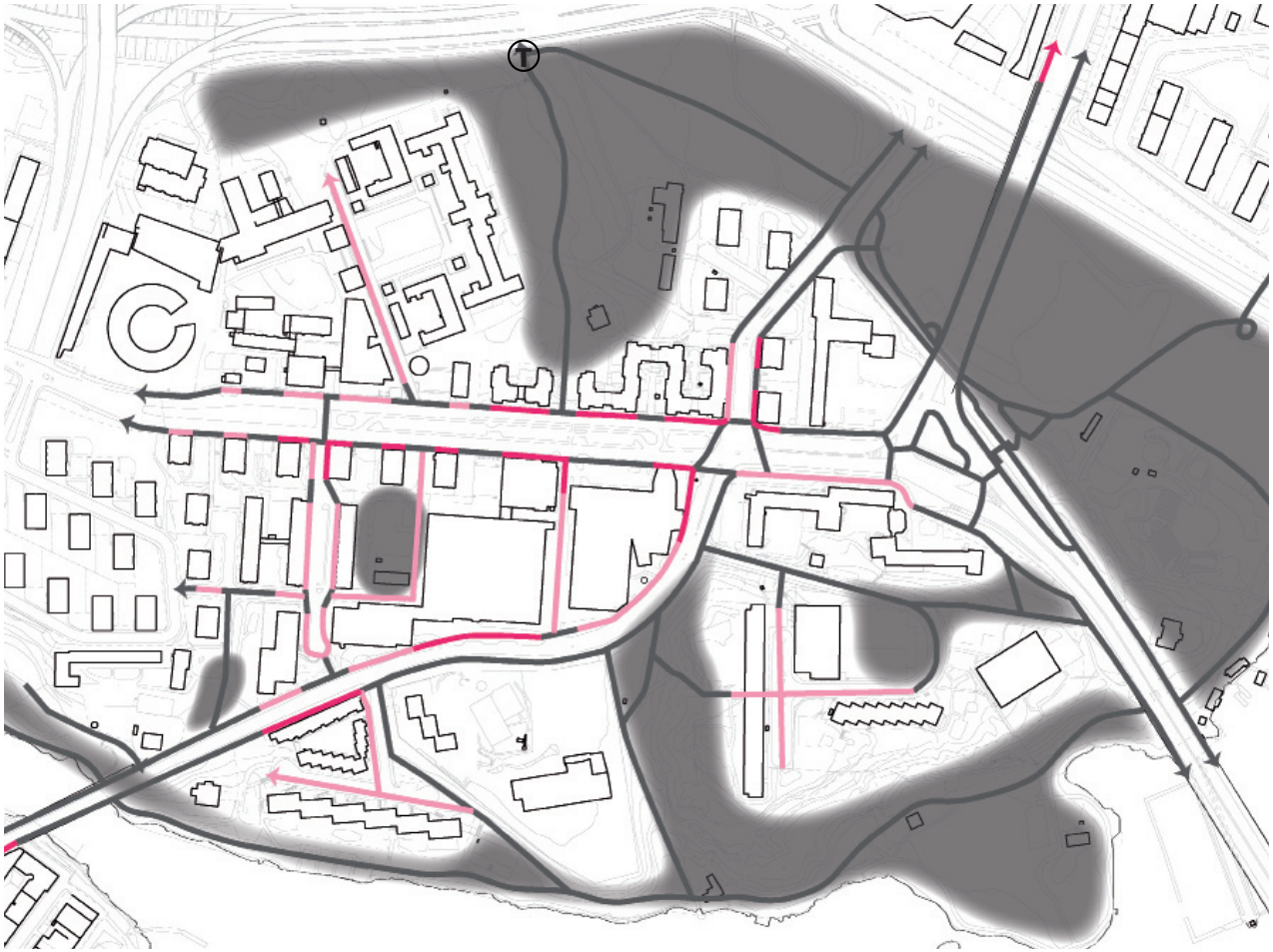

Kvällspromenader

Längs fasader med syltfönster och entréer till urbana verksamheter
Längs fasader
Utan fasader
Avskilda områden

För att skapa upplevd trygghet är kvällsaktiva verksamheter, ljusa skyltfönster, upplysta ”kvällsaktiva” målpunkter (t ex busshållplatser)och bostadsentréer viktiga faktorer. Även orienterbarheten och överblickbarheten är viktiga aspekter för upplevelsen av trygghet liksom närvaron av bilar och gång- och cykelflöden.

Stora delar av Marieberg och parkerna kring Västerborplan är idag svåra att överblicka och orientera sig i och saknar informell övervakning i form av bostadsfasader, entréer och verksamhetslokaler. I Rålambshovsparken / Konradbergsparken ligger entrén till Thorildsplans tunnelbnestation. En sådan viktig offentlig målpunkt och funktion i ett läge som uppfyller flera faktorer för otrygghet kan bidra till att minska användningen av tunnelbanan som färdmedel kvällstid.

Längs med stråk så som Gjörwellsgatan och Rålambshovsvägen som utgör viktiga huvudstråk och kopplingar mellan olika stadsdelar är vikten av trygghet extra stor. Detta gäller även för Västerbroplan där många människor passerar förbi och där flera viktiga busshållplatser finns. Det är dock endast 25% av promenaderna i Marieberg som kan göras längs med trygga stråk det vill säga längs med fasader eller fasader med utåtriktade verksamheter.

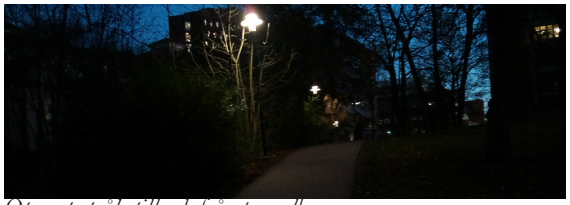

Otryggt stråk till och från tunnelbanan

TRYGGHET

Marieberg har kvällstid många otrygga platser och stråk

Styrkor

+ Viss bilgenomströmning

+ Busshållplatserna aktiverar gatan

+ Både dag och nattbefolkning (kontor och bostäder)

Svagheter

- Ytterst få kvällsaktiva utåtriktade verksamheter

- Ytterst få fasader med skyltfönster

- Delvis bostadshus med inåtvända entréer

- Mariebergsparken, Rålambshovsparken, Signalparken, Mariebergs strand och Konradbergsparken kan kvälls- och nattetid upplevas otrygga och i vissa fall som barriärer mellan målpunkter

- Viktiga offentliga målpunkter så som tunnelbana och bussar ligger avskilda och utan informell övervakning i form av byggnader med bostadsentréer eller utåtriktade verksamheter

- Relativt låga flöden av fotgängare och cyklister

Möjligheter

> Genom att lägga till mer bebyggelse skapas fler människor i rörelse hela dygnet i det lokala området

> Genom att skapa tydligare gaturum skapas bättre överblickbarhet och skumma och oöverblickbara ödeplatser, förgårdsmark med buskar och prång kan byggas bort

> Ny bebyggelse ger trygghet i form informell övervakning av offentliga stråk och platser med hjälp av fler fasader, entréer och kvällsaktiva verksamheter.

>Genom att tydliggöra stråket till/ från tunnelbanan med hjälp av rakare och tydligare koppling och ny bebyggelse ökar upplevelsen av trygghet och tillgänglighet till en viktig offentlig målpunkt även under dygnets mörka timmar

SAMMANFATTNING NULÄGE

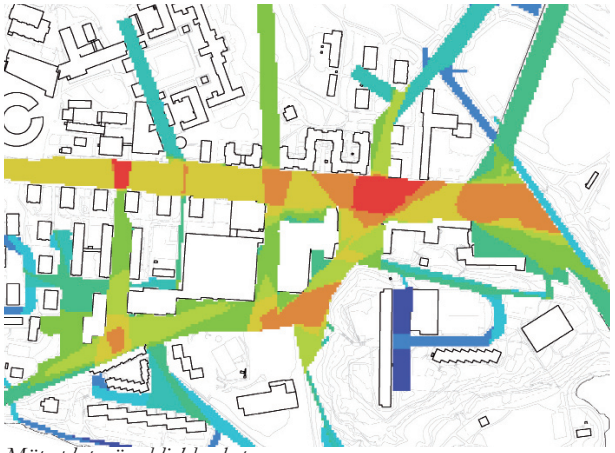

Mötesplats: överblickbarhet

Rekreation: parkkonnektivitet

Tillgänglighet: rumsintegration

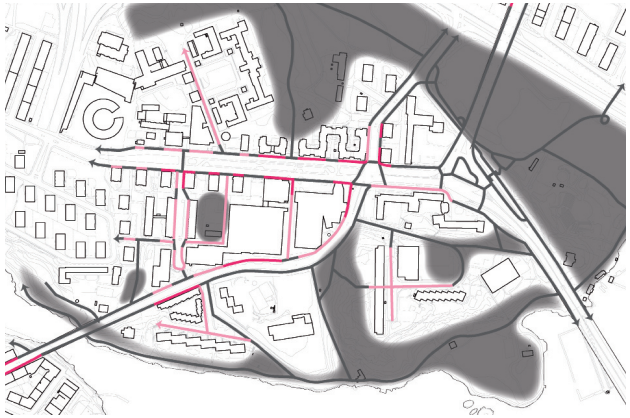

Trygghet: aktiviterade stråk

Tillgänglighet:
+ Gjörwellsgatan, Västerbron och Rålambsvägen är stadsdelsövergripande stråk
- Gjörwellsgatan och Rålambsvägen har få tvärkopplingar vilket ger sämre lokal förankring
- Dålig orienterbarhet till kollektivtrafik

Mötesplats:
+ Blandning av bostäder och arbetsplatser
+ Många generösa entréeplatser till kontor
- Ingen tydlig offentlig mötesplats

Rekreation:
+ Mariebergs många parker och parkstråk
- Dåligt exponerade entréer till parkerna
- Få attraktiva urbana promenader

Trygghet:
+ Både dag och nattbefolkning (bostäder och kontor)
- Få tvärkopplingar från huvudstråken (potentiella smitvägar)
- Vägen till och från tunnelbanan uppfyller många aspekter för en otrygg miljö

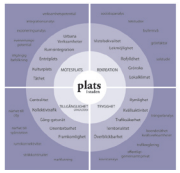

STRUKTURSKISS MARIEBERG

White + Rosenbergs arkiteter + Spacescape

STRUKTURSKISS MARIEBERG

White + Rosenbergs arkiteter + Spacescape

Tillgänglighet:
>Skapa nya tydliga tvärkopplingar mellan huvudstråken och gör DN-skrapans gränd till en stenbelagd passage för parkering, fotgängare och cyklister
>Tydliggör gaturummen men fler fasader mot gatan
>Utveckla tydligare entréer till gångstråken mot Mariebergs strand

Mötesplats:
> Utveckla entréeplatserna till att få en mer offentlig karaktär med utåtriktade verksamheter för att stärka dem som offentliga mötesplatser
>Skapa en tydlig entréplats til Mariebergsparken
>Utnyttja lägen med god överblickbarhet till att utveckla attraktiva mötesplatser

Rekreation:
>Skapa tydliga kopplingar mellan Mariebergsparken / Mariebergs strand och Konradsparken / Rålambshovsparken
> Utveckla upplevelsen av Gjörwellsgatan som ett grönt stråk genom att förstärka entréerna till parkerna och genom att utveckla mindre offentliga vistelseplatser längs med gatan
> Tydliggör entréplatserna till DN-skrapan och Swecohuset för vistelse och rekreation

Trygghet:
>Bygg fler bostäder, kontor och utåtriktade verksamheter vilket ger fler människor i rörelse dag som natt
>Skapa tvärkopplingar till huvudstråken vilket ger fler flyktvägar
> Utveckla fler fasader med utåtriktade verksamheter i markplan

- Ny bebyggelse >3 vån
- Ny bebyggelse <3 vån
- Befintlig bebyggelse
- Park
- Grönyta
- Bostadsgård

PLATSSTUDIER MARIEBERG

1. Västerbroplan och Rålambsvägen

2. Gjörwellsgatan och Mariebergsparken

3. ”Konradbergsgatan” och Thorilds-plans tunnelbaneentré

4. Signalgränd och Signalparken

PLATSSTUDIE VÄSTERBROPLAN OCH RÅLAMBSVÄGEN

Västerbroplan - en attraktiv mötesplats för boende och besökare liksom en grön entréplats till rekreativa Rålambshovsparken

Grönt kommunikations- och vistelsestråk längs med soliga fasader och utåtriktade urbana verksamheter

Gröna platser för utomhus-servering, parkbänkar och cykelparkering

Ny bebyggelse stärker gatu-rummet och bullerskyddar befintlig skolgård

Ny byggnad med dag- och kvällsaktiva verksamheter ger attraktivitet, trygghet och iden-titet åt både Västerbroplan och Rålambshovsparken

Generös och tydlig trappför-bindelse från Rålambsvägen och Västerbroplan tillgänglig-gör och hjälper till att expo-nera Rålambshovsparken

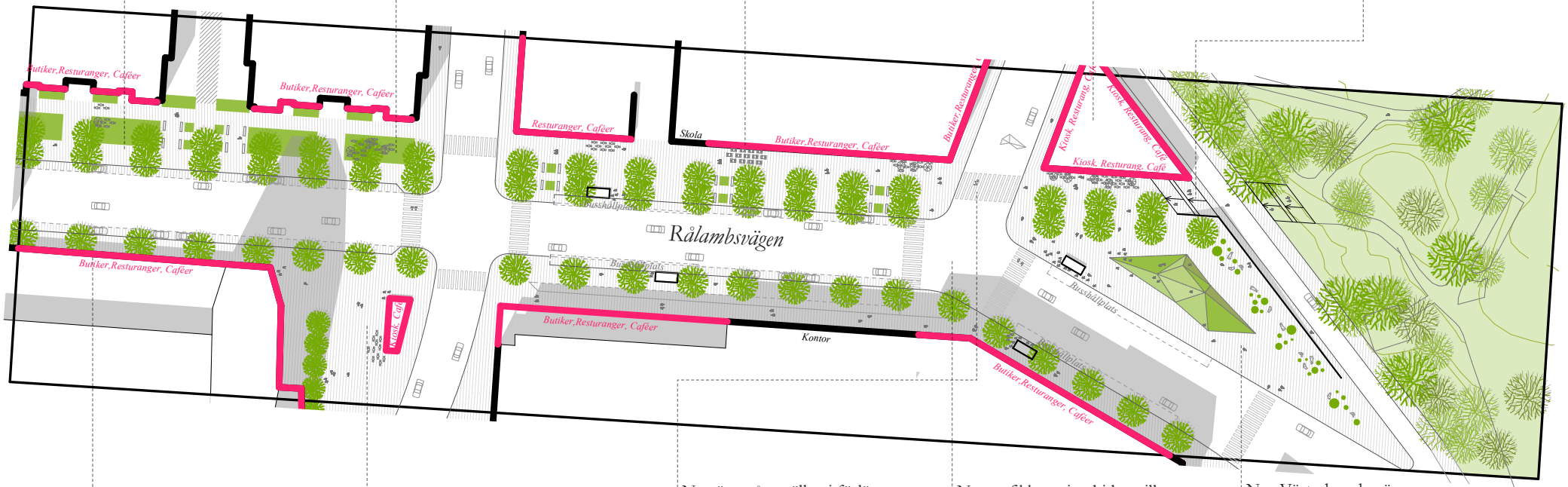

Kompletterande bebyggelse skapar fler öppna fasader med möjlighet till plats för fler utåt-riktade urbana verksamheter

Platsen utanför Sweco-huset blir större med möjlighet till kiosk/caféverksamhet och vistelse i sol

Nya övergångställen i förlång-ningen av gång- och cykelstråk stärker orienterbarheten och tillgängligheten till Västerbro-plans olika platser

Nya trafikkorsning bidrar till att begränsa bilarnas hastighet samt att integrera de stads-delsövergripande flödena med de lokala flödena

Nya Västerbroplan är en attraktiv mötesplats för både boende och besökare samt en entréplats till Rålambshovspar-ken

0 50 100m

PLATSSTUDIE VÄSTERBROPLAN OCH RÅLAMBSVÄGEN

Vy Rålambsvägen nuläge

PLATSSTUDIE GJÖRWELLSGATAN OCH MARIEBERGSPARKEN

Gjörwellsgatan - en lokal stadsgata med både urbana och grönlummiga mötesplatser

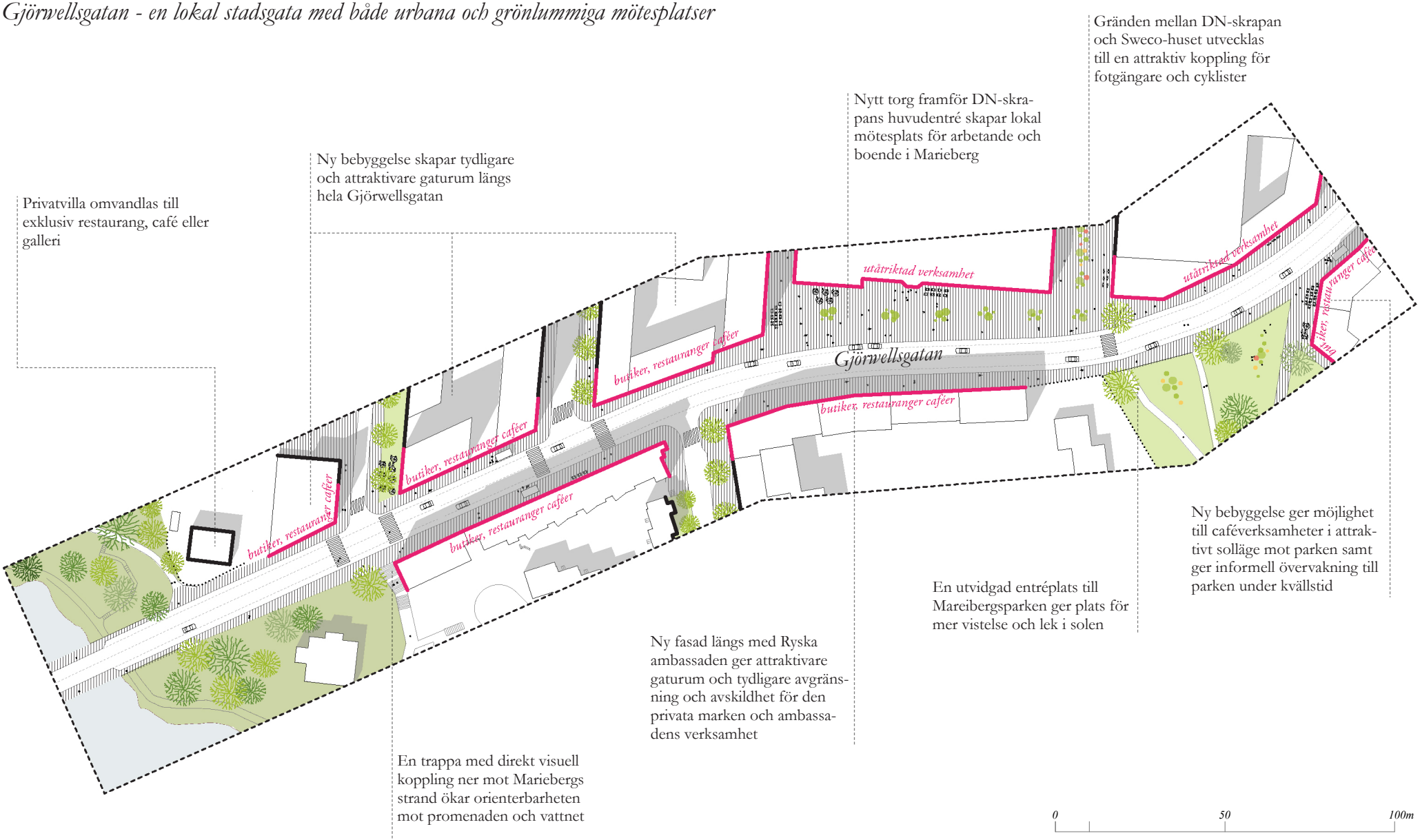

PLATSSTUDIE GJÖRWELLSGATAN OCH MARIEBERGSPARKEN

Vy Nya Gjörwellsgatan och Mariebergsparkens entréplats

Vy Gjörwellsgatan nuläge

PLATSSTUDIE ”KONRADBERGSGATAN” OCH THORILDPLANS TUNNELBANEENTRÉ

”Konradbergsgatan” - en trygg och attraktiv länk till och från tunnelbanan

Den vikitga gröna kopplingen mellan Rålambshovsparken / Konradbergsparken och Fredhällsparken bibehålls (med en minsta bredd på 35m)

Parkytorna blir tydligt offentliga och får ökat tillgänglighet i och med nya gränser i form av gator, stråk och bebyggelse

Ny bebyggelse skapar fasader mot parken och kvartersgemensamma gårdar tillsammans med befintlig bebyggelse

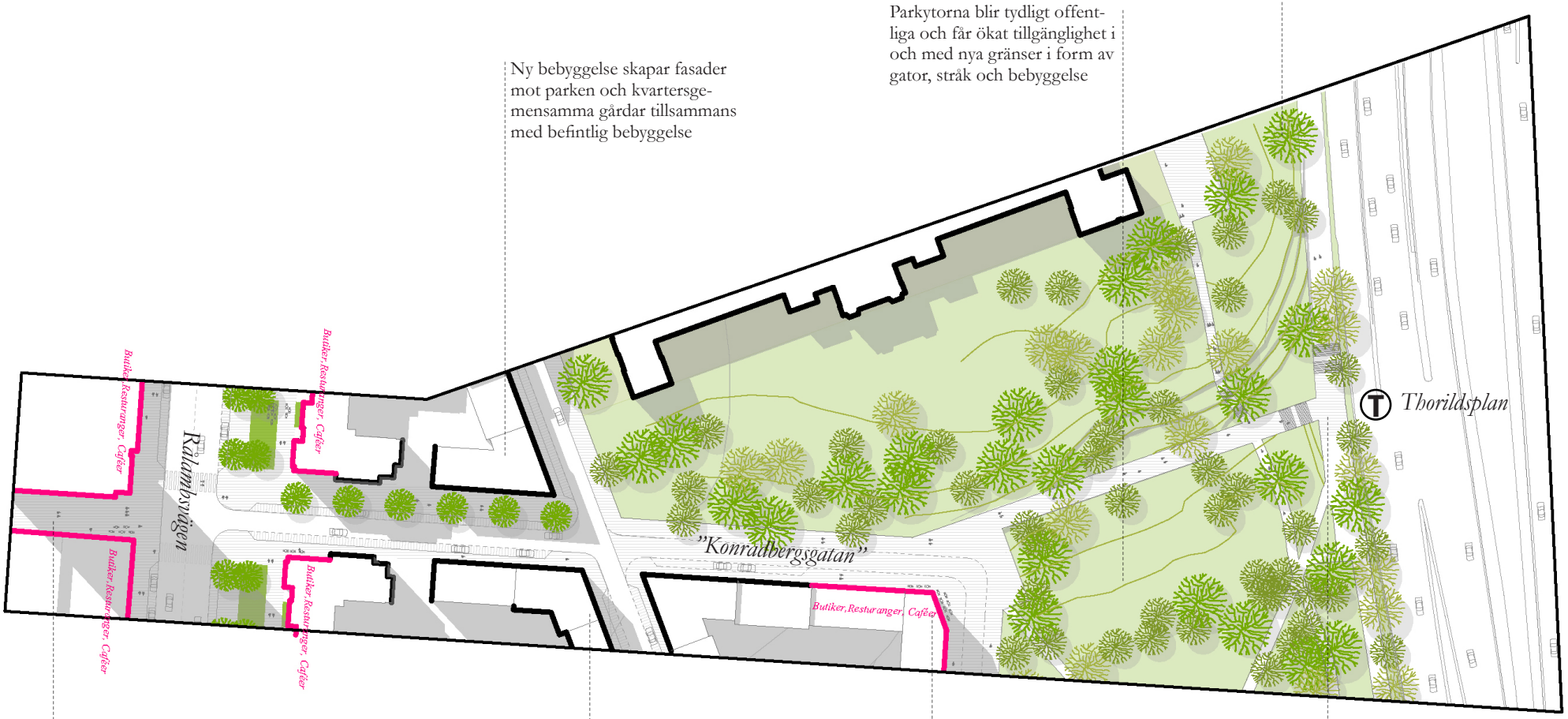

Generösa trappor skapar orienterbarhet och ökad överblickbarhet till/från tunnelbanan

”Konradbergsgatan” kopplar direkt vidare till gränden mellan DN-skrapan och Sweco-huset och vidare till Mariebergsparken

Ny bebyggelse skapar ökad trygghet längs med stråken till och från tunnelbanan

Ny kvatersbebyggelse aktiverar parken med urbana verksamheter i markplan och skapar trygghet i parken med bostäder som ger informell övervakning

0 50 100m

PLATSSTUDIE SIGNALPARKEN OCH ”SIGNALGRÄND”

Signalparken - en grön oas mitt i Marieberg

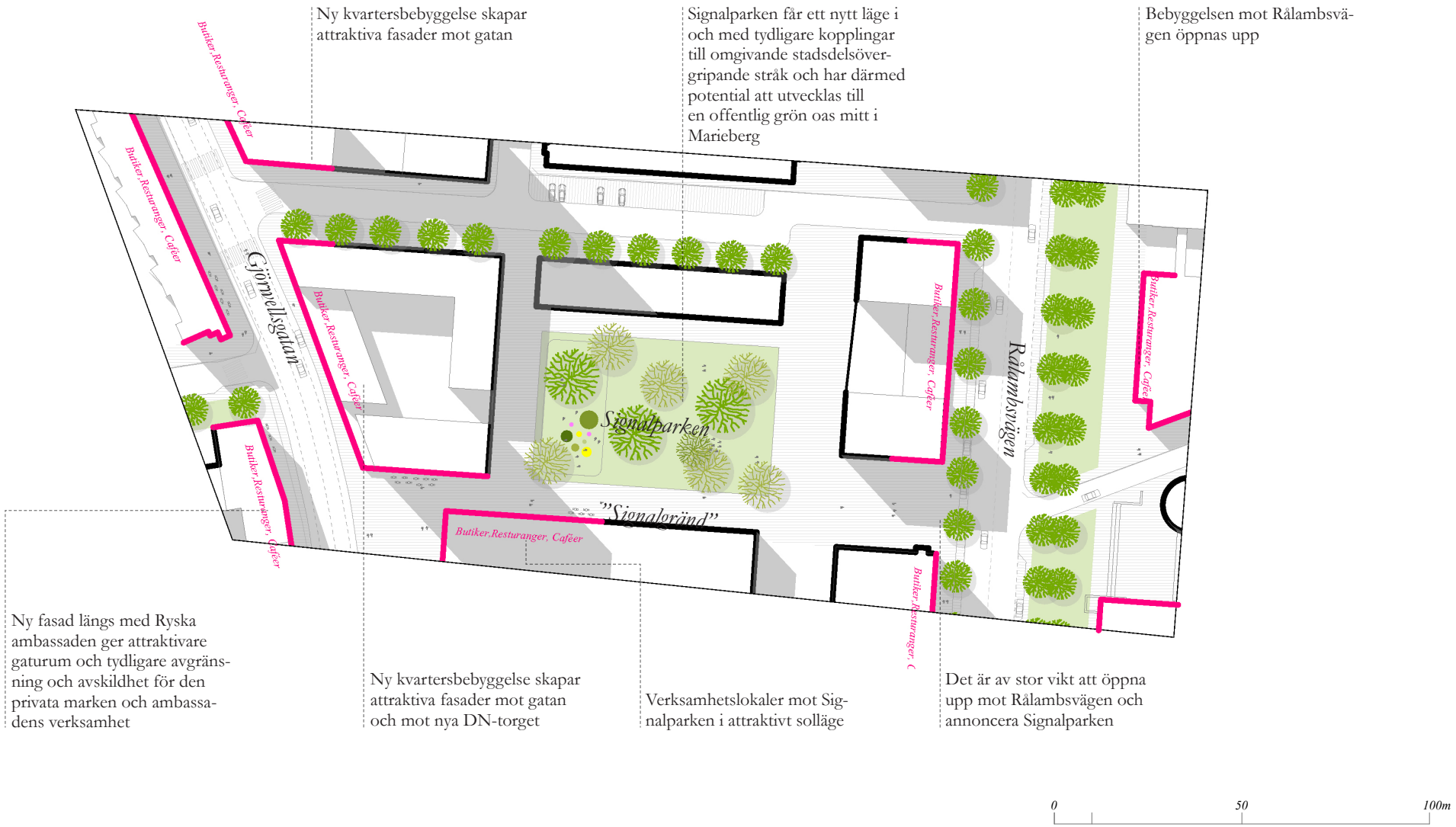

ETAPPINDELNING OCH BTA STRUKTURSKISS MARIEBERG

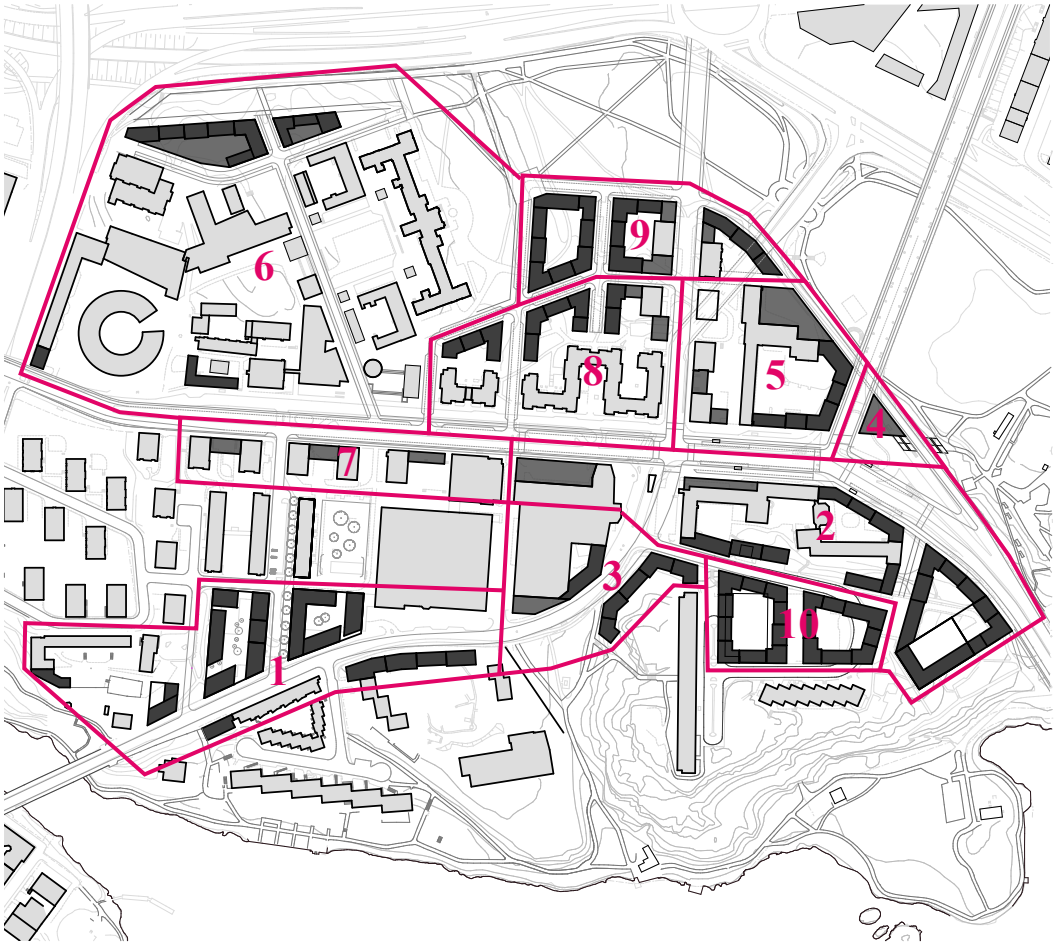

ETAPP	BOSTÄDER	KONTOR	SKOLA	AMBASSAD
1.	34 000m2	3 800m2	800m2	8 400m2
2.	34 200m2	2 900m2		
3.	11 000m2	3 000m2		
4.		2 000m2		
5.	9 600m2	2 900m2		
6.	20 000m2	2 000m2		
7.		1 100m2		
8.	15 600m2	400m2		
9.	23 000m2	700m2		
10.	22 000m2			
TOTALT	**169 400m2**	**18 800m2**	**800m2**	**8 400m2**
TOTALT BTA				**197 400m2**

Ny bebyggelse >3 vån
Ny bebyggelse <3 vån
Befintlig bebyggelse

KONSEKVENSANALYS

NULÄGE

STRUKTURSKISS MARIEBERG

KONSEKVENSANALYS STRUKTURSKISS MARIEBERG

Tillgänglighet - nätverk av stråk

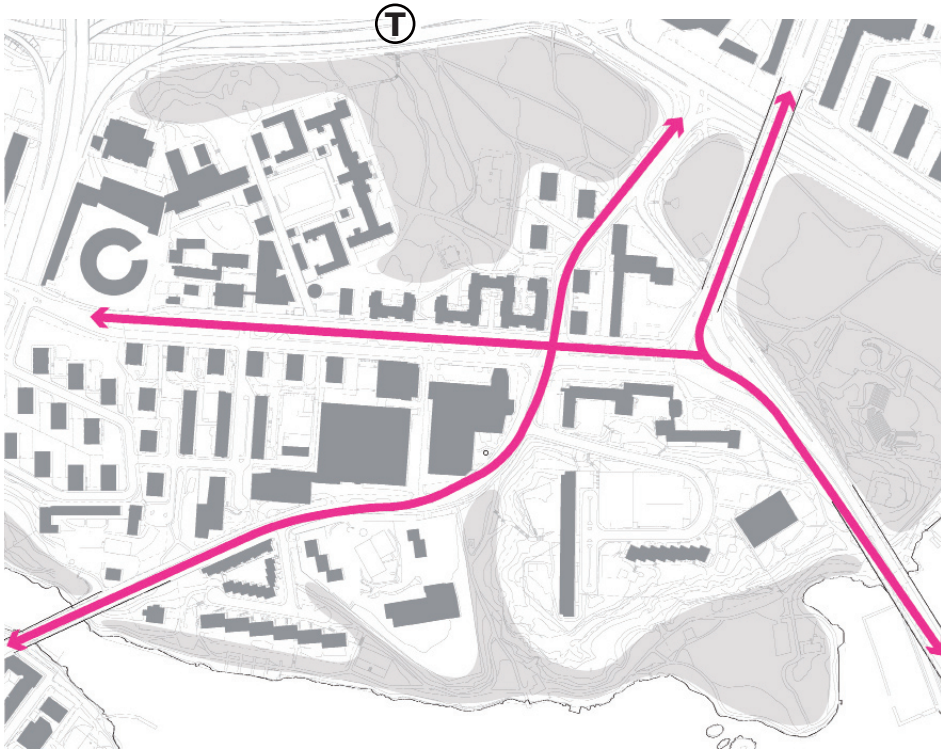

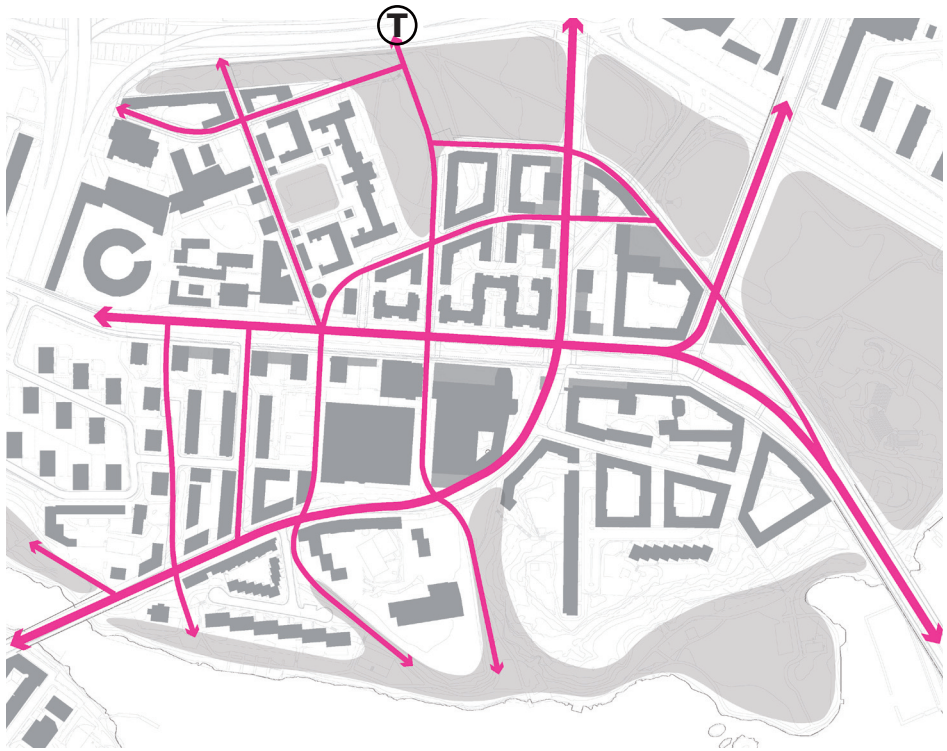

NULÄGE
Gjörwellsgatan, Rålambsvägen och Västerbron utgör idag de tydligaste stråken i Marieberg. Området har en god kollektivtrafikförsörjning i form av flera olika busslinjer och tunnelbana. Tunnelbanan ligger dock relativt dold i Rålambshovsparken och är svår att hitta till.

Gjörwellsgatan och Rålambsvägen saknar tydliga tvärkopplingar och är dåligt kopplade till omgivande lokala kvarter vilket delvis bidrar till deras anonyma karaktär och upplevelsen av dem som genomfartsgator .

STRATEGI STRUKTURSKISS MARIEBERG
Genom att tillskapa fler tydliga tvärgående stråk stärks Gjörwellsgatans och Rålambsvägens lokala förankring. Kopplingarna mellan Mariebergs strand, Mariebergsparken och Rålambshovsparken/ Konradsbergs-parken blir också tydligare liksom orienterbarheten till Thorildsplans tunnelbanestation.

Marieberg består nu av ett nätverk av större huvudstråk och mindre lokala stråk vilka tillsammans skapar en generell planstruktur, attraktiv att röra sig genom för både fotgängare, cyklister och bilister.

Tydliga kopplingar

KONSEKVENSANALYS STRUKTURSKISS MARIEBERG

Tillgänglighet - nätverk av stråk

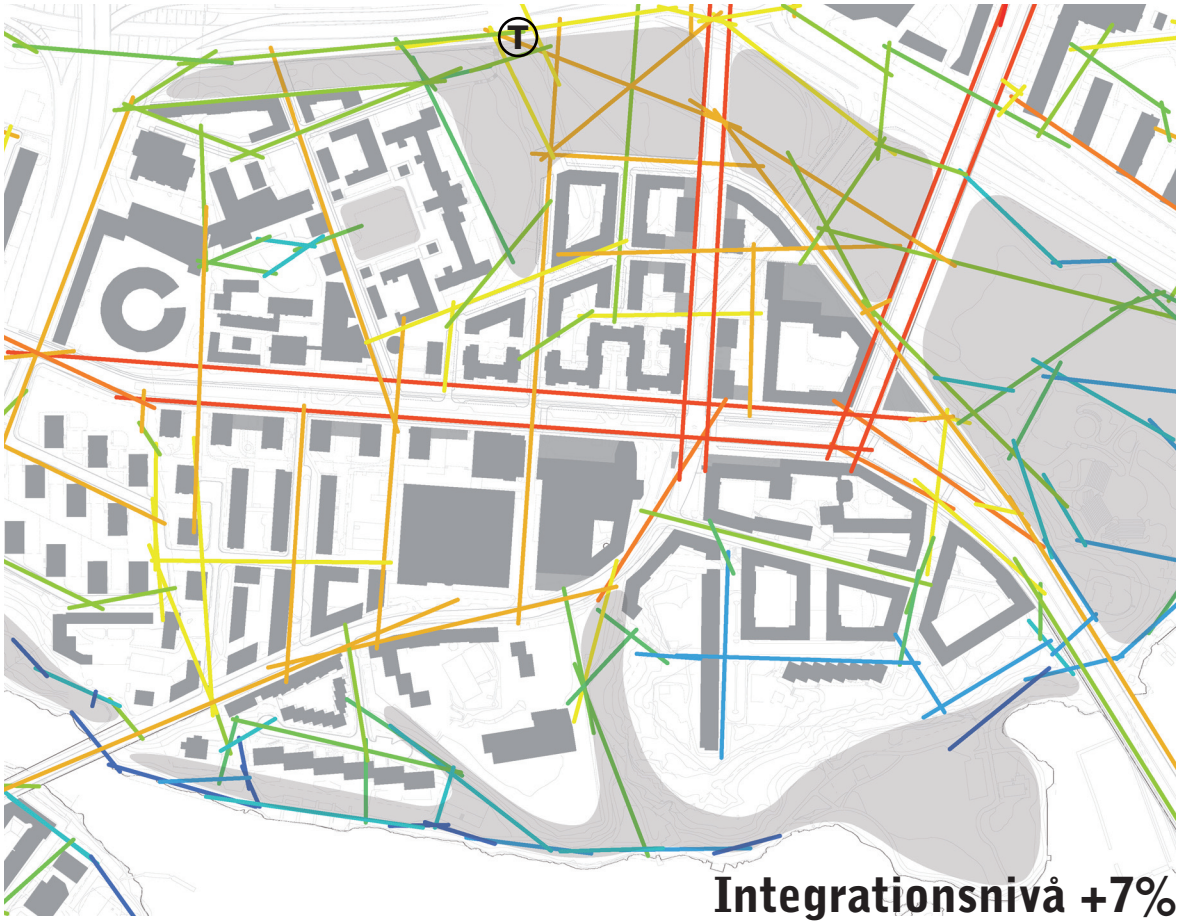

Strukturskiss Marieberg

Tillgänglighet

Nya tvärkopplingar ger Gjörwellsgatan och Rålambsvägen starkare lokal förankring.

Marieberg består nu av ett nätverk av relativt högt lokalt integrerade gator och stråk.

Tillgängligheten och orienterbarheten till tunnelbanan stärks.

Tillgängligheten och orienterbarheten till parkerna stärks.

Integrationsnivån ökar totalt med + 7%

Nuläge

Hög lokal rumsintegration

Låg lokal rumsintegration

KONSEKVENSANALYS STRUKTURSKISS MARIEBERG

Mötesplatser - Överblickbarhet och Entréplatser

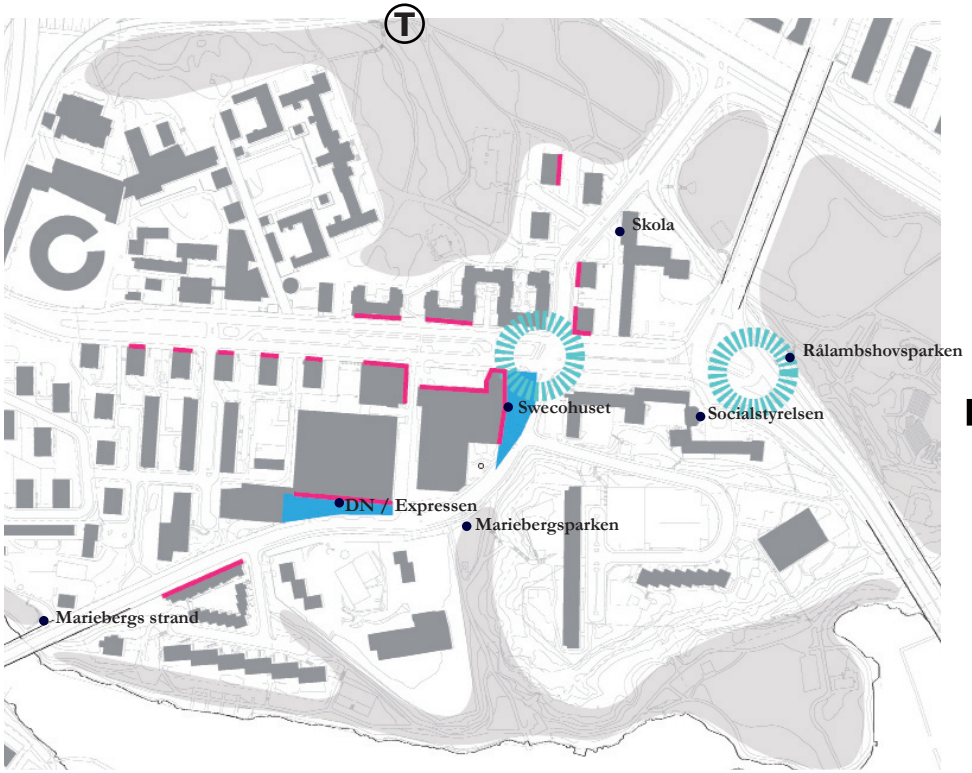

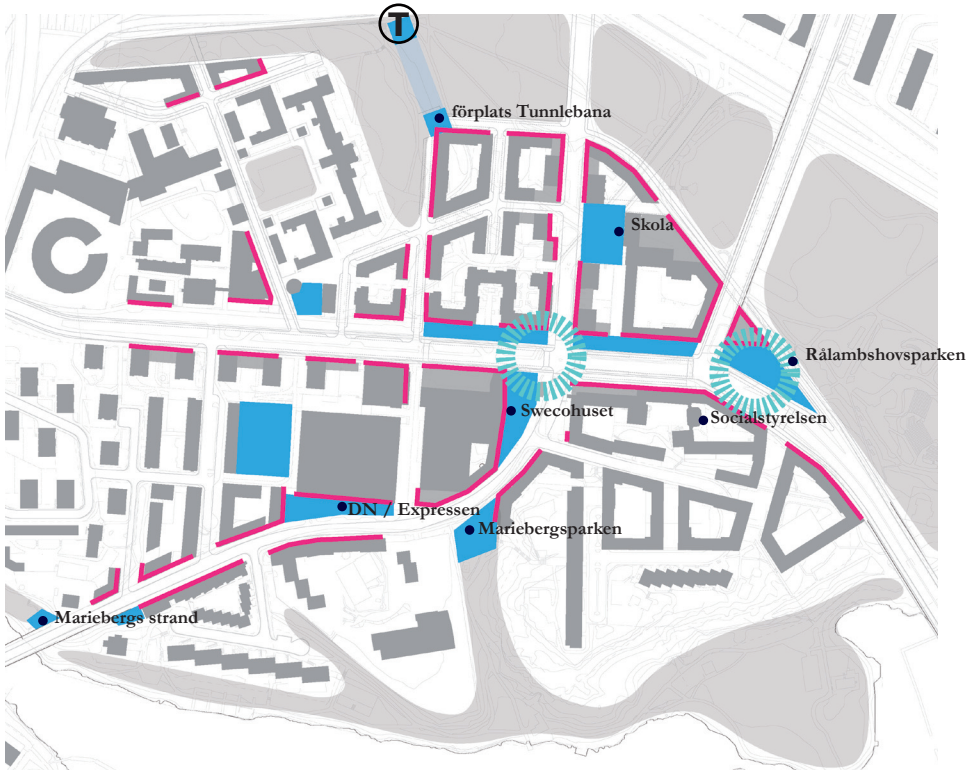

NULÄGE

Utanför DN-skrapan och Swecohuset finns generösa entréplatser som idag fungerar som lokala mötesplatser. Större offentliga målpunkter så som Rålambshovsparken, Mariebergsparken och Tunnelbanan saknar idag tydliga entréplatser.

Fasader med verksamhetslokaler

Offentlig mötesplats

Plats med god överblickbarhet

Större målpunkt

STRATEGI STRUKTURSKISS MARIEBERG

Genom att utveckla entréplatser till de större offentliga målpunkterna ges de en tydligare exponering gentemot omgivningen. I planskissen för Marieberg finns flera entréplatser av varierande storlek och karaktär vilket ger området en mångfald av mötesplatser av både mer lokal och mer urban karaktär.

Entréplatserna längs med Gjörwellsgatan får en något mer lokal karaktär medan platserna längs med Rålambsvägen, korsningen Gjörwellsgatan och entrén till Rålambshovsvägen ligger i goda överblickbara lägen och i stråk med en överlappning av lokala och mer stadsdelsövergripande stråk, vilket ger dem potential att bli centrala och populära mötesplatser för både boende och besökare.

KONSEKVENSANALYS STRUKTURSKISS MARIEBERG

Mötesplatser - Överblickbarhet och Entréplatser

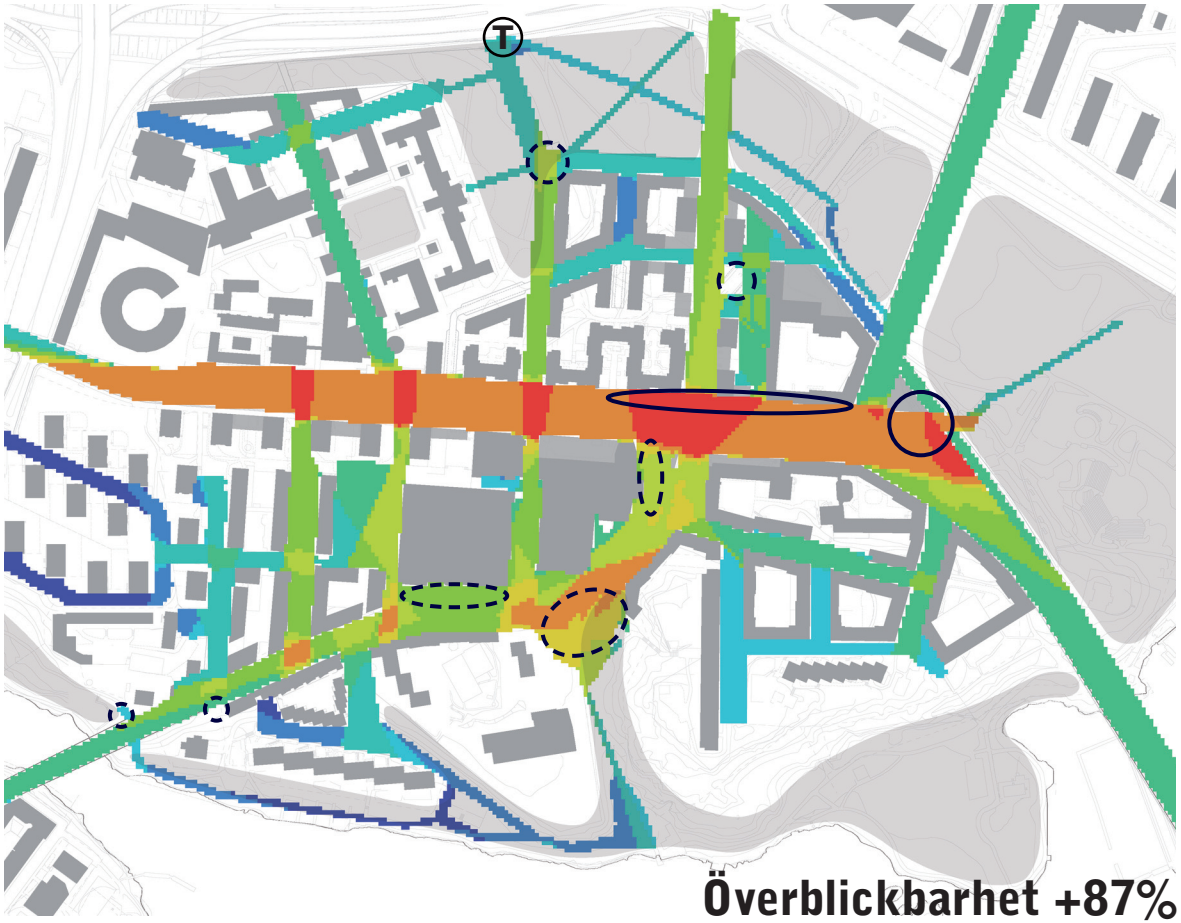

Strukturskiss Marieberg

Hög överblickbarhet

Låg överblickbarhet

Mötesplatser

Den nya stukturen stärker överblickbarheten generellt i hela Marieberg. Framför allt stärks kopplingarna till Rålambsvägen.

Marieberg får en mångfald av både lokala och mer urbana mötesplatser med olika karaktärer.

Flera av de större befintliga målpunkterna i Marieberg och Västerborplan så som Rålambshovsparken, Mariebergsparken, Mariebergs strand och tunnelbanan blir tydligare exponerade på grund av bättre överblickbarhet och med hjälp av nya eller utvecklade entréplatser.

Överblickbarheten har ökat med +87%

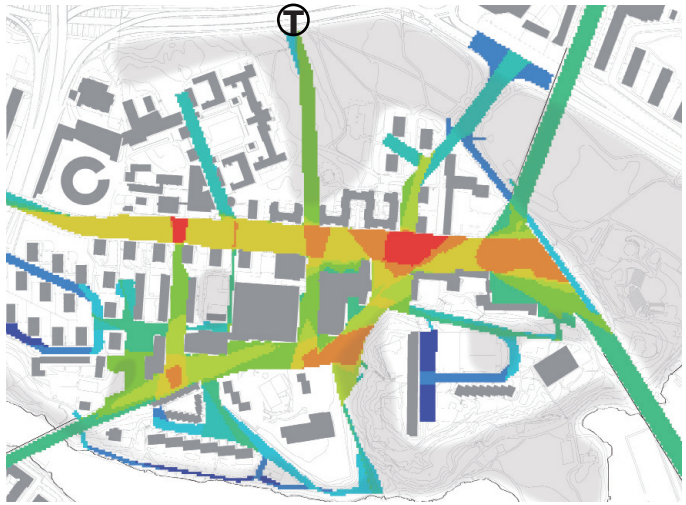

Nuläge

KONSEKVENSANALYS STRUKTURSKISS MARIEBERG

Rekreation - urbana och gröna stråk och vistelseplatser

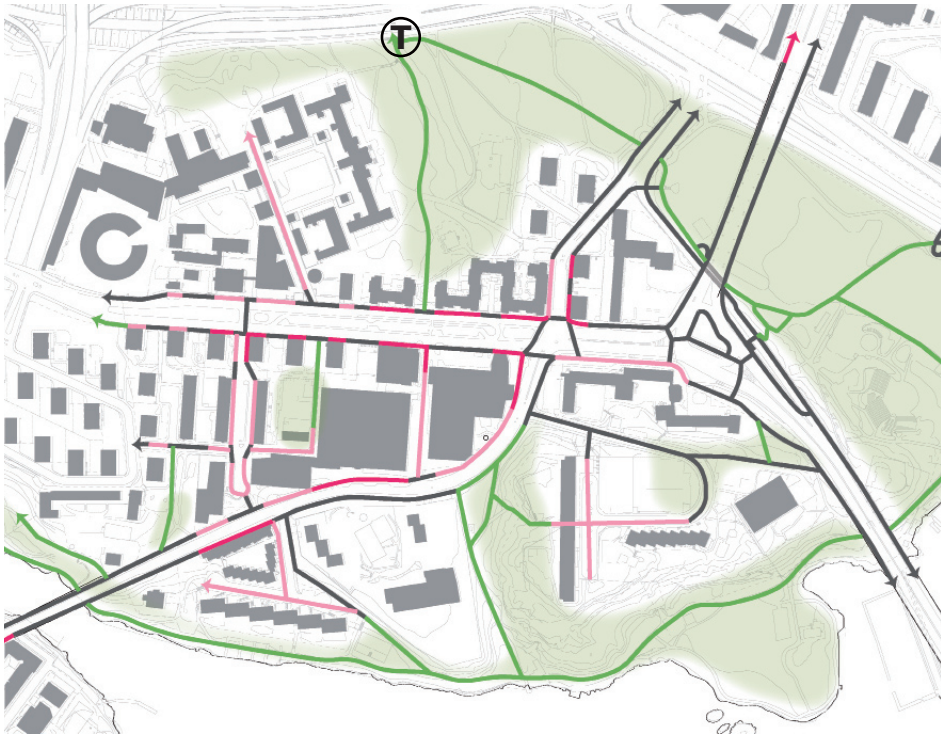

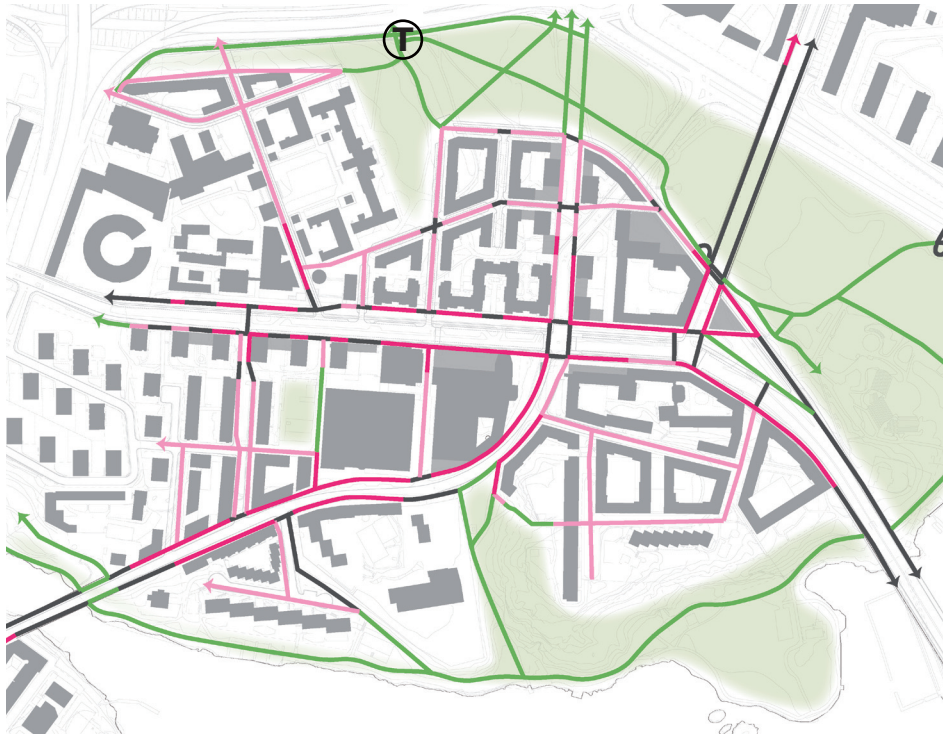

NULÄGE
Längs med Gjörwellsgatan finns entréer till Mariebergs strand och till Mariebergsparken. Gatan kantas också av grön förgårdsmark som i många lägen idag är obrukbar. Här finns också torgytan framför DN-skrapan som idag används som en grön mötes-och visstelseplats. Gjörwellsgatan utgör dock ett relativt otydligt gaturrum med få byggnader i gatuliv och där parkentréerna ibland är otydliga och ej speciellt väl omhändertagna. Gjörwellsgatan fungerar idag främst som gata för passage och genomfart.

- *Längs fasader med syltfönster och entréer till urbana verksamheter*
- *Längs fasader*
- *Utan fasader*
- *I eller längs med parker*
- *Parker*

STRATEGI STRUKTURSKISS MARIEBERG
Nya stråk med ny bebyggelse skapar fler attraktiva urbana rekreationsstråk. Gjörwellsgatan konstitueras nu av fasader med utåtriktade verksamheter, små och stora vistelseplatser och entréer och entréplatser till Mariebergs viktiga målpunkter. Tillsammans med Rålambsvägen utgör Gjörwellsgatan attraktiva vistelse- och rekreationsstråk för både lokalt boende i stadsdelen liksom för besökare.

KONSEKVENSANALYS STRUKTURSKISS MARIEBERG

Rekreation - urbana och gröna stråk och vistelseplatser

Strukturskiss Marieberg

Hög grönytekonnektivitet

Låg grönytekonnektivitet

Rekreation

Fler och attraktivare vistelseplatser gör Rålambsvägen och Gjörwellsgatan till viktiga och attraktiva vistelse- och rekreationsstråk. Små gröna rum och entréplatser till parkerna längs med Gjörwellsgatan förstärker gatans roll som stråk för att tillgängliggöra stadens grönsturktur.
Bebyggelsen norr om Konradbergsparken ger utrymme för en grön koppling mellan Konradbergsparken och Fridhemsparken, vilket är en viktig koppling för Stockholms grönstruktur.
Nya kopplingar och nya mindre gröna platser ger Marieberg ett nätverk av gröna stråk coh platser för rekreation och vistelse.

Parkkonnnektiviteten har totalt ökat med + 8%
Parkytan har minskat totalt med -3%

Nuläge

KONSEKVENSANALYS STRUKTURSKISS MARIEBERG

Trygghet - tydliga och aktiverade gaturum samt tydliga territorier

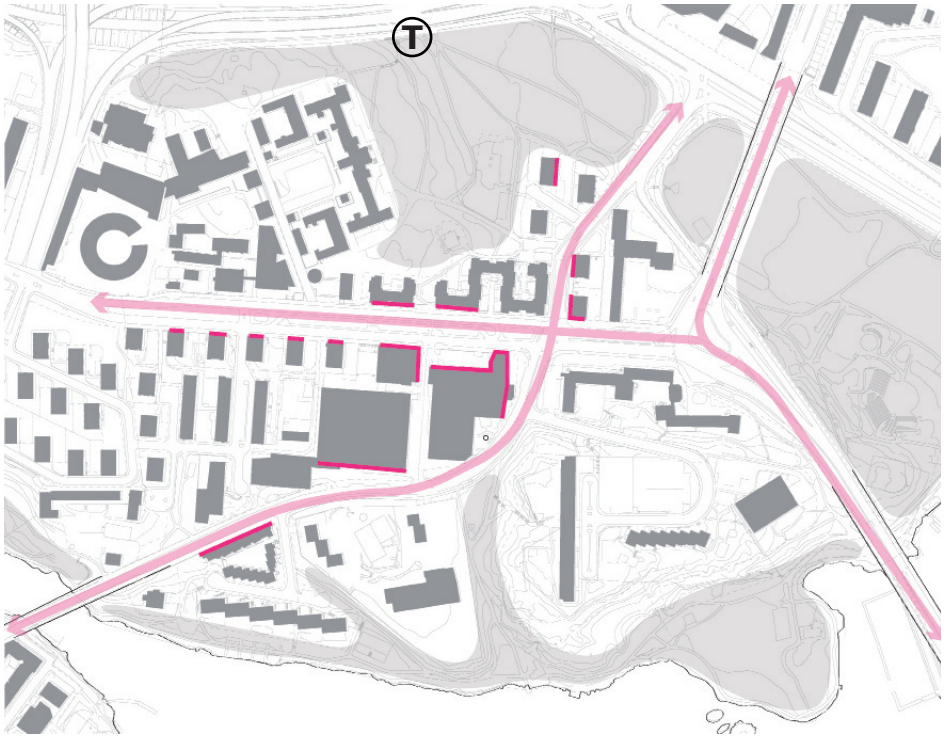

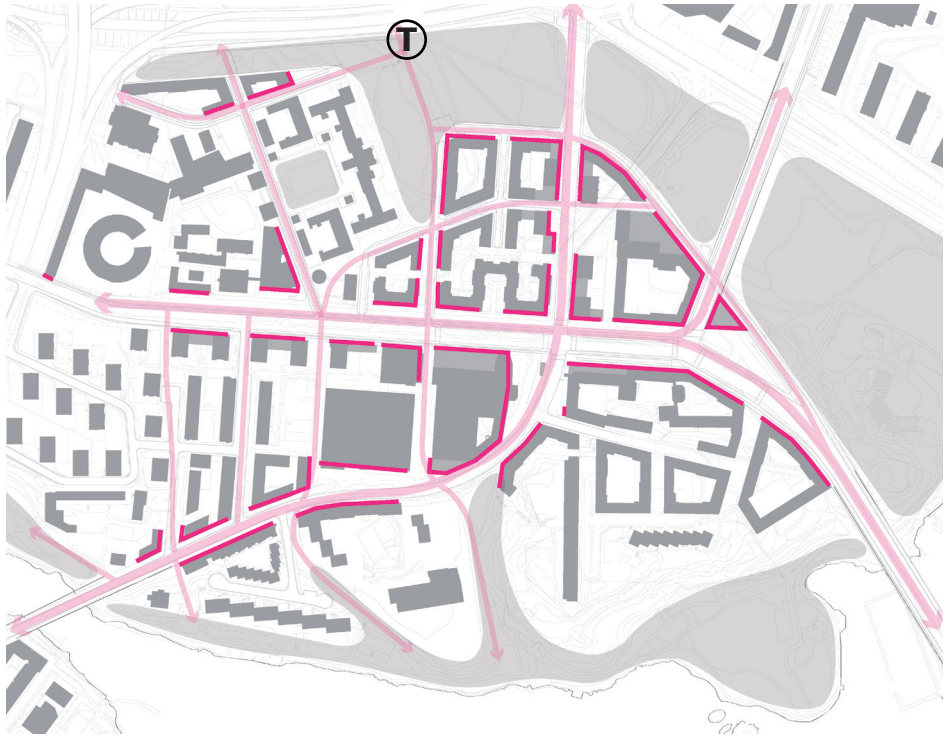

NULÄGE
Det finns en stor risk att stora delar av Marieberg upplevs som en otrygg plats idag. Få tvärkopplingar, stora kvarter och få fasader med utåtriktade verksamheter i markplan gör Gjörwellsgatan och Rålambsvägen till otrygga passager kvällstid.

STRATEGI STRUKTURSKISS MARIEBERG
Fler tvärkopplingar skapar en flexibilitet i hur fotgängare och cyklister kan röra sig genom Marieberg. Genom att bygga bort svårbrukbar förgårdsmark och ersätta denna med ny bebyggelse med utåtriktade verksamheter aktiveras gatorna av ljusa skyltfönster kvällstid.
Ett tydligt stråk till tunnelbanan, konstituerat av bebyggelse med aktiva fasader i markplan ger en attraktiv och trygg promenad till och från hemmet eller arbetet.

Uppglasade fasader med utåtriktade verksamheter
Tydliga stråk
Avskilda lägen

KONSEKVENSANALYS STRUKTURSKISS MARIEBERG

Trygghet - tydliga och aktiverade gaturum samt tydliga territorier

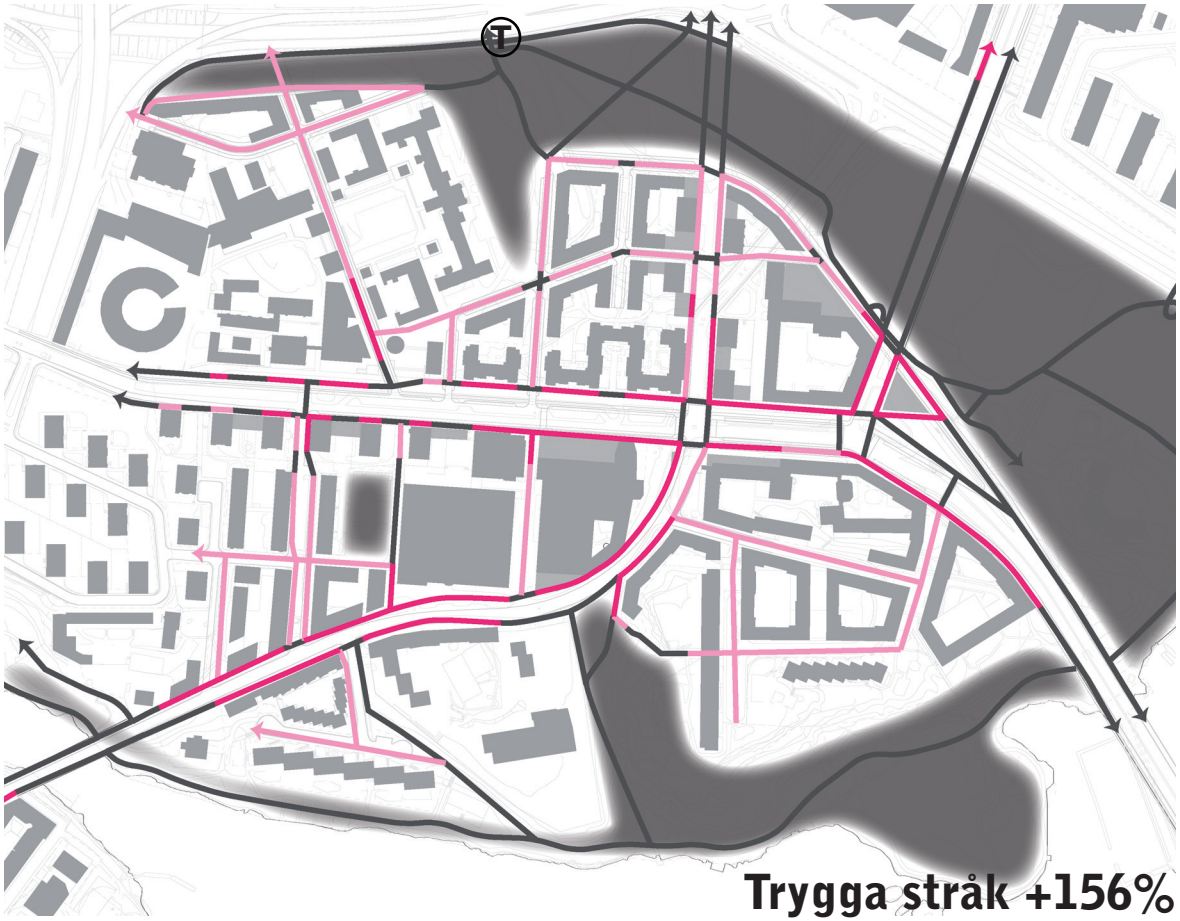

Strukturskiss Marieberg

Trygghet

Fler tvärstråk ger fler möjliga flyktvägar.

Ny bebyggelse med aktiva fasader i markplan ger liv, ljus och trygghet till gaturummen.

Bostadsbebyggelse med utåtvända entréer och med verksamhetslokaler i markplan längs med stråk och platser i mer avskilda lägen, t ex längs med parker, ger dessa mer utsatta lägen extra trygghet i form av ljus och informell övervakning.

Stråk längs med aktiva fasader har ökat med + 156%
Stråk längs med fasad har ökat med + 91%
Otrygga stråk har minskat med -17%

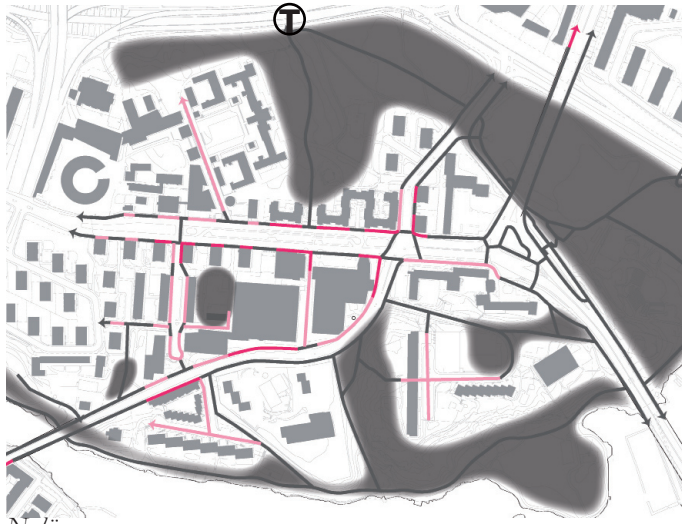

Nuläge

Längs fasader med syltfönster och entréer till urbana verksamheter
Längs fasader
Utan fasader
Avskilda områden

KONSEKVENSANALYS STRUKTURSKISS MARIEBERG

Trygghet - tydliga territorier

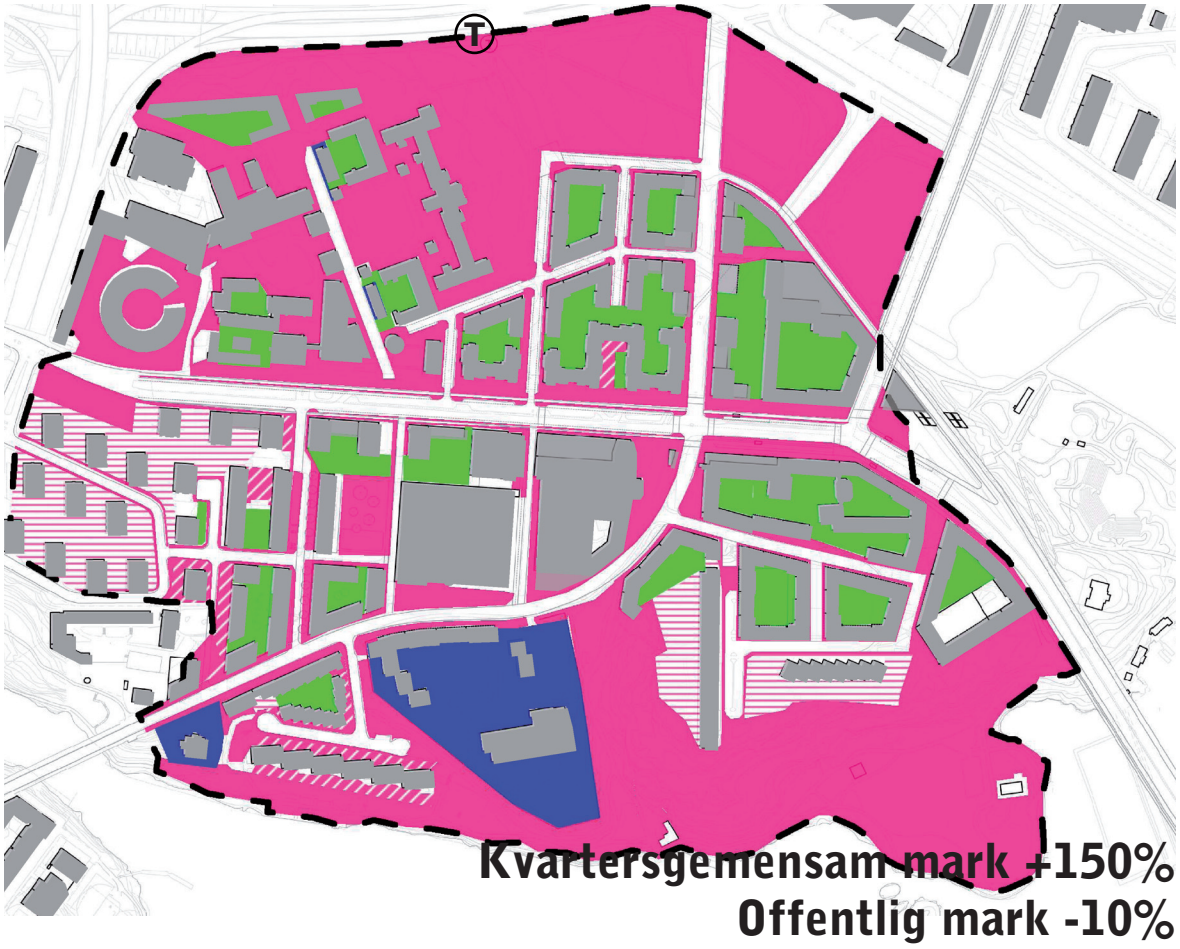

Strukturskiss Marieberg

- *Diffus - svår att avgränsa*
- *Diffus - lätt att avgränsa*
- *Offentlig*
- *Kvartersgemensam*
- *Privat*

Territoralitet

Den offentliga marken avgränsas tydligare med fler gator och fasader mot parkerna. Detta bidrar till att aktivera parkerna och underlättar förståelsen för var det är okej att vistas.

Den kvartersgemensamma marken ökar dvs fler får tydliga innergårdar vid sin bostad. Studier har visat att en tydlig avgränsning av den kvartersgemensamma gården har stor betydelse för hur och i vliken utsträckning innergården används av de boende.

Trots att vissa delar av den offentliga marken bebyggs med bostäder och kvartersgemensam mark minskar mängden offentlig mark relaltivt lite. Detta beror på att mycket av den mark som idag definieras som diffus är omvandlad till kvartersgemensam eller till offentlig mark i skissen.

Kvartersgemensamma marken ökar med +151%
Offentliga marken minskar med -11%

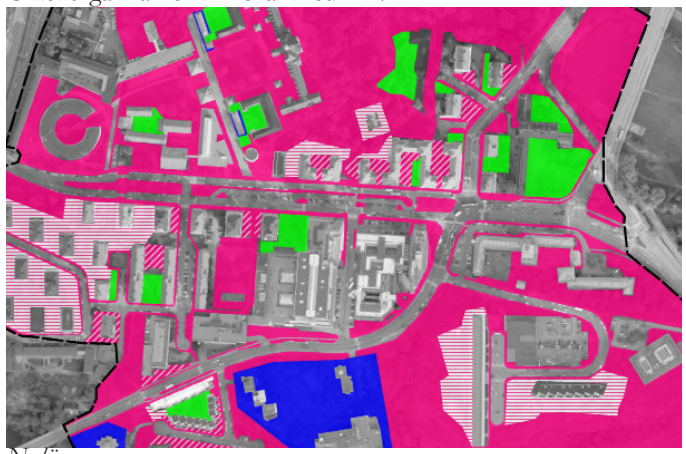

Nuläge

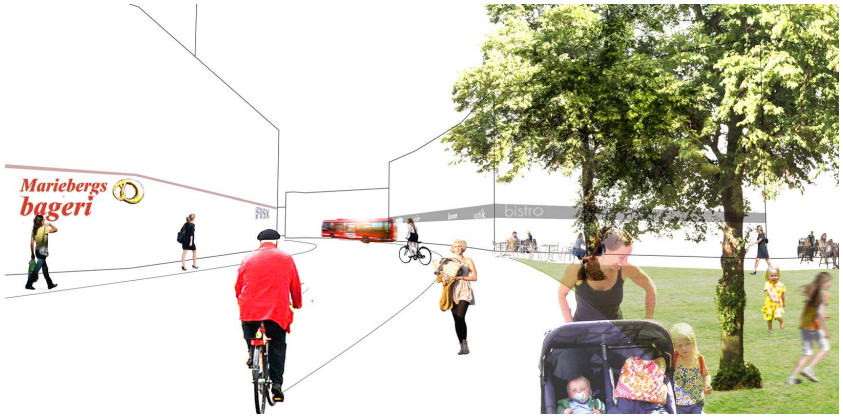

SPACESCAPE